Kerkklank

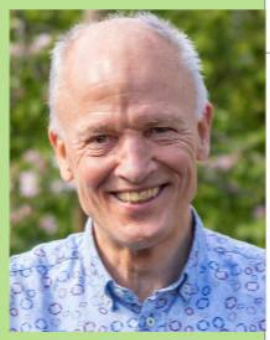
Kerkblad voor protestantse gemeente Hardenberg-Heemse

november 2026
jaargang 11, nr. 8

Interview met Ilona Blonk
Connect 2.0

Van de voorzitter, Bart Jonkers

Ploegen in de herfst

In Spreuken 20 vers 4 lezen we: "Een luiaard ploegt niet in de herfst en vraagt zich in de zomer af waarom hij niet kan oogsten". Een deel van de mensen ziet herfst als een tijd waarin je het liefst onder de warme dekens wegkruipt. De schrijver van Spreuken adviseert iets anders: ploegen in de herfst, om daar later de vruchten van te plukken. Net als een boom, die nu al de knoppen aanlegt voor het voorjaar. Ook voor onze PKN-gemeente is er het advies om nu te investeren, om straks te kunnen oogsten. Als Algemene Kerkenraad beraden we ons nu voor het derde seizoen op de acties die nodig zijn om in de toekomst te kunnen blijven oogsten. Daarbij hebben we enkele kernthema's geformuleerd die we inhoud willen geven. Om dat goed te kunnen doen hebben we mensen uit alle wijkgemeenten nodig die daarover mee willen denken. Deze herfst beginnen we daarmee en volgende zomer hopen we dus te kunnen oogsten. Allemaal stappen om samen als één gemeente naar buiten te treden en kerk te zijn. Alleen samen als wijken kunnen we een krachtig signaal van liefde en medemenselijkheid geven naar buiten, maar ook naar binnen, naar onze eigen jeugd bijvoorbeeld.

KERKKLANK
jaargang 11, nr 8

3 en 19 Eeuwigheidszondag

4/5 Interview

18 en 24/25 World Servants

de coverfoto werd gemaakt door Gert Smilde

Overdenking

Herdenken en Eeuwigheidszondag

De hele maand november staat in het teken van herdenken van onze overledenen. Het begint met Allerheiligen en Allerzielen, vanuit de Rooms-katholieke traditie. Er zijn gedachtenismomenten in de woonzorgcentra. Sommige Protestantse kerken gedenken de overledenen rond Allerzielen. In veel kerken, zo ook in de PGHH, gedenken we op laatste zondag van het kerkelijk jaar, voordat de adventstijd begint, de mensen die ons zijn ontvallen. We noemen het Eeuwigheidszondag. We steken bij elke naam die we noemen een kaarsje aan. We zingen liederen zoals 'Heer, herinner U de namen' – terwijl wij ook zelf terugdenken aan de mensen die we kenden. Het noemen van hun namen roept een wereld op. Mensen zeggen: 'Je bent niet dood, zolang er nog over je gesproken wordt.' En dat is waar, hoezeer het ook tranen oproept: wat is het goed om over ze te blijven spreken, de verhalen en herinneringen te blijven delen. De foto te pakken en er samen naar te kijken, met een lach en een traan.

Je bent niet dood – dat mag verder gaan dan de herinnering aan een geleefd leven. Zoals in een geliefd gedicht van Nel Benschop staat: 'Je bent niet dood - je mag voor eeuwig leven'. In afscheidsdiensten brandt de paaskaars. In de kerken, maar ook op de Lariks. Daarbij spreken we uit: 'De paaskaars brandt - het licht van Jezus Christus schijnt in ons leven – Jezus is uit de dood opgestaan – wij mogen Hem daarin volgen: de dood heeft niet het laatste woord.' In sommige kerken ligt er op de eeuwigheidszondag voor iedere naam die genoemd wordt een witte steen, met de naam van de overledene erop. Dat gaat verder dan alleen de herinnering. Hiermee lopen we namelijk vooruit op de belofte aan de christenen in Pergamum in Openbaring 2: 'Ik zal hem een wit steentje geven waarop een nieuwe naam staat, die niemand kent behalve degene die het ontvangt.' Christenen geloven niet dat zij als een druppel in de grote oerzee onvindbaar zullen opgaan, maar dat hun unieke wezen bewaard blijft bij God: zij krijgen een nieuwe naam. Dit laat iets zien van de continuïteit van ons bestaan in dit leven en daarna. Tegen de achtergrond van de strenge, bittere dood, die alleen maar discontinuïteit, het einde, lijkt te aan te duiden. Eeuwigheidszondag is dan ook geen dag om alléén maar te rouwen om wie we zijn verloren. Want in de kerk gaat het om de levende Heer. Eeuwigheidszondag gaat over het leven. Het leven met de Heer die leven geeft. Ook over de grens van de dood heen.

Ds. Elly Veldman

In gesprek met Ilona Blonk

Kennismaking

Het is dinsdagavond 20 oktober als we nader kennismaken met Ilona Blonk. Zij vertegenwoordigt de vrijwilligersgroep van Connect 2.0 uit de Marslanden.

Ilona is geboren in Bruchterveld, waar ze de lagere school bezocht. Na de lagere school ging ze naar het voortgezet onderwijs in Hardenberg, waar ze ook haar latere echtgenoot heeft ontmoet. Na het voortgezet onderwijs vertrok ze naar Groningen om daar econometrie te gaan studeren. Voor stage kwam ze naar Eindhoven, waar ze een baan vond en waar zoon Quirijn en dochter Iris werden geboren.
Hoewel ze in Brabant een prachtige tijd hadden, bleef Overijssel trekken; dichter bij familie en vrienden.. Zowel Ilona als haar man vonden een baan: hij als gymleraar en zij bij een zorgorganisatie.
Op dit moment werkt Ilona bij Treant als hoofd van verschillende teams rondom flexpersoneel en personele planning.
Het werd na even zoeken Hardenberg, de wijk Marslanden. Hier werd ook dochter Maud geboren. Ilona is altijd betrokken geweest bij de kerk. In Brabant als bezoekmedewerker en in de Marslanden bij de kindernevendienst en bij Connect 2.0.

Ook is ze betrokken bij een stichting, waarbij mensen in andere delen van de wereld gesteund worden bij het opzetten bij projecten. Deze stichting heet HelpTeamWork. Meer informatie kunt u vinden op ww.helpteamwork.nl

Connect 2.0

Wat is Connect 2.0. en wanneer is het ontstaan vragen wij. Ilona vertelt dat er eerst een Connectgroep was, maar de belangstelling liep terug. Er kwamen niet zoveel kinderen meer, waarop men erover dacht om te stoppen. Ouders die kerkelijk actief waren zeiden tegen elkaar: jammer dat het gaat stoppen. Ook de kinderen van Ilona waren in de leeftijd dat ze naar Connect zouden gaan; een jaar of 12 geleden. Er is toen een groep gestart onder de naam Connect 2.0. Activiteiten die georganiseerd worden zijn voor de kinderen van de basisschool vanaf groep 4 tot en met 8.

Doel

Het organiseren van activiteiten door de PKN Marslanden voor alle kinderen uit de wijk. Verbinding (Connect) tussen kinderen en ouders en kerk op een informele manier, waarbij er directe verbinding is met de Matrix.

Werkgroep

Er is een werkgroep zo vertelt Ilona waarin 5 personen zitting hebben (Karin, Annemieke, Sanne en Mirjam). Nog niet zo lang geleden hebben 3 mensen afscheid genomen, maar gelukkig zijn er ook weer 3 nieuwe leden bijgekomen. Wij vergaderen ongeveer 6 á 7 keer per jaar. De activiteiten worden door de werkgroep leden zelf bedacht. Er zijn meestal twee groepen. De kinderen uit groep 4 en 5 en de kinderen uit de groepen 6, 7 en 8, waarbij er voor de oudste groep ook een eigen activiteit wordt georganiseerd. Ook zijn er ouders aanwezig, die assisteren bij de bijeenkomsten. Niet zo gek, want per activiteit kunnen wel 80 kinderen komen. Oudere kinderen helpen ook vaak met de activiteiten.

onnect 2.0 Marslanden

Activiteiten

Natuurlijk zijn we benieuwd welke activiteiten er zijn. Ilona vertelt dat bijvoorbeeld de volgende activiteiten zijn of worden georganiseerd. Filmavond (vaste prik), vossenjacht, speurtocht, zeskamp, de Alleskunner en beachvolleybal. Komend jaar zijn er per groep 3 activiteiten, in totaal staan er 6 activiteiten op de planning. De meeste activiteiten vinden in de kerkzaal van de Matrix plaats, maar ook in de wijk zelf. Voor het beachvolleybal toernooi is men uitgeweken naar het veld bij zwembad de Slag.

Kosten

Voor deelname aan de activiteiten wordt een kleine bijdrage gevraagd. Voor een film moeten bijv. licentiekosten worden betaald. Er is een hapje en een drankje. We proberen zo veel mogelijk zelfvoorzienend te zijn, zegt Ilona.

Hoe gaat de communicatie met kinderen en ouders?

Dit doen we zo vertelt Ilona, door te flyeren in de klassen. Er worden ook flyers in de klassen opgehangen. Er wordt iets verteld en het gaat digitaal. Ook via de kerk gaat de informatie naar de kinderen en ouders.

Zijn er voldoende mensen?

Ilona zegt nieuwe leiding is van harte welkom!! We hebben best veel mensen nodig die een positieve bijdrage leveren; ook veel helpende handen bij de activiteiten. Gelukkig zijn er vaak veel ouders of kinderen die wel mee willen helpen, wat super is!

Na de basisschool en dan?

Er is geen vergelijkbare groep actief na de basisschool. Wel zijn er kinderen die meehelpen bij activiteiten, zoals helpen bij inschrijvingen of gaan als vos bij een vossenjacht.

Wensen voor de toekomst

Ilona zegt wij hopen dat de groep ook in de toekomst blijft bestaan zodat kinderen ook op deze manier met elkaar in contact blijven komen. Kinderen e.a. zijn heel enthousiast.

Dank

Wij bedanken Ilona voor haar enthousiaste verhaal en wensen haar en de werkgroep heel veel succes met Connect 2.0.

Protestantse kerk
wijkgemeente Radewijk

Kerkelijk werker:
Bert Broers
Tel. 06-51022449
Email: b.broers1@gmail.com

Scriba:
Jan en Ina Kamphuis
tel. 06 2052 2023
06 2928 4678
Email: scribapknradewijk@gmail.com

Eeuwigheidszondag

We leven toe naar de Eeuwigheids- of Gedachteniszondag, waarmee we het kerkelijk jaar afsluiten. In de dienst gedenken we allen die ons lief waren en van wie we afscheid hebben moeten nemen. Zij gingen niet alleen; wij gaan ook niet alleen, al spreekt het niet altijd vanzelf om dat zo te voelen. Het lied 'Ga maar gerust' van Sytze de Vries, geeft mij troost in gemis en we zullen het zingen in de gedachtenisdienst. We wensen iedereen die dit kerkelijk jaar of langer geleden iemand hebben moeten missen en die we nog dagelijks in gedachten hebben veel sterkte en Gods nabijheid.

Bert Broers

Terugblik op zondag 18 oktober

Zondag 18 oktober hadden we een bijzondere dienst in de Opgang. We mochten samen, jong en ouder, het Avondmaal vieren. Na de viering namen we afscheid van drie kerkenraadsleden. Mensen die zich lange tijd hebben ingezet voor het kerkenwerk in Radewijk en de PKN gemeente Hardenberg Heemse. Alie Peeneman is maar liefst twintig jaar actief geweest als ouderling. Ze maakte mee hoe we van twee kerken naar één kerk gegroeid zijn. De coronaperiode had veel invloed gehad op het kerk-zijn in onze gemeente. Eggie Eggengoor is diverse keren ouderling-kerkrentmeester geweest. De laatste periode heeft zij diverse keren in het ziekenhuis gelegen, waardoor ze niet altijd bij de vergaderingen aanwezig kon zijn. Voor haar is nu een periode aangebroken om gewoon kerklid te zijn.

Verder hebben we afscheid genomen van Mart van der Have als ouderling . Hij was eest enkele jaren wijkouderling samen met zijn vrouw Astrid. De laatste jaren namens de kerkenraad in de Algemene Kerkenraad. Nu is er tijd voor zijn jonge gezin en het werk.
Gelukkig blijft Mart actief en mogen we een beroep op hem doen voor de belevenisdiensten.
Magda Witte werd in de dienst herbevestigd als diaken. Fijn dat deze diaken, die zich inzet voor ZWO en dan in het bijzonder voor Moldavié "Ja" heeft gezegd voor nog een periode.

De kerkenraad is nog op zoek naar wijkouderling(en) en een ouderling kerkrentmeester.
Wil jij actief zijn in onze gemeente, laat het dan vooral weten.

Koffiemiddag 6 september

Onder het genot van koffie/thee en heerlijke door Mieke gebakken appeltaart werden de kelen weer gesmeerd. Er werd een gedicht gelezen, waarna een ieder weer voldaan naar huis vertrok.
Volgende koffiemorgen 3 november om 14.30 uur in de Opgang. 15 december is de kerstmiddag in de Opgang.

Borrelplankavond

10 november is de borrelplankavond voor de 50 plus doelgroep.
We ontmoeten elkaar om 20.00 uur in de opgang.
26 november komen we met de 50 minners om 20.00 uur bij Herjan Kelder, Radewijkerweg 46 bijelkaar.
Lijkt het je leuk om samen te komen met leeftijdsgenoten en in gesprek te gaan over vragen die je bezig houden met betrekking tot geloof, kerk en maatschappij/ Weet je dan van harte welkom.

Crea/koffiemorgen

Op 21 oktober kwamen een negental mensen bij elkaar om samen koffie te drinken, maar ook om creatief bezig te zijn. Of een spel te doen. Er werden kopjes en schoteltjes aangekleed voor de vogels, zodat ze met de winter voor de deur, iets te eten kunnen vinden. Ook werd er geschilderd en werd er gehaakt aan een windlicht.
De volgende crea koffiemorgen is op 18 november aanvang 10.00 uur in de Opgang. Neem je eigen hobby mee of ontdek samen met anderen nieuwe ideeën. Deze morgen gaan we ook samen kaarten maken.
16 december gaan we een kerstbakje maken.

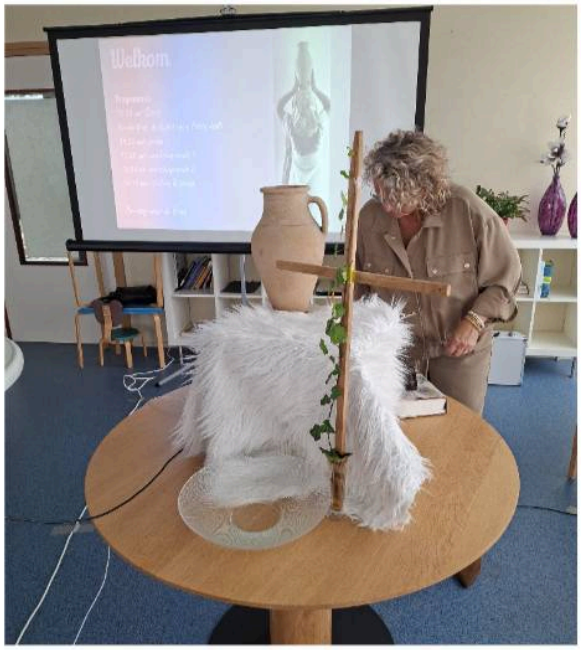
22 november eeuwigheids- of gedachteniszondag

Op deze zondag zullen we met alle inwoners uit Radewijk de mensen gedenken die in het afgelopen jaar in ons dorp en in onze kerkelijke gemeente zijn overleden.

Vrouwenmiddag

Zaterdag 24 oktober was de eerste vrouwenmiddag in de Opgang in Radewijk. We werden welkom geheten door Helma Broers, waarna we onder leiding van Hetty, van Symfonie uit Putten met liederen, gebed, lezingen en een filmpje meegenomen werden met het verhaal van de Samaritaanse vrouw. Hoe bijzonder dat juist zij door Jezus werd aangesproken. Een vrouw van Samaritaanse afkomst. Haar 5e man, die eigenlijk haar man niet is en toch spreekt Jezus haar aan bij de bron. Zo werden ook wij aan het denken gezet. Wat houdt ons bezig en wat willen wij bij Jezus , onze bron, brengen er op vertrouwend dat hij ons ziet en lief heeft en met ons mee gaat.

Na koffie met heerlijk gebak van gemeentelid Jenny gingen we in workshops uiteen. De ene groep ging bezig met maken van armbandjes de andere groep maakte een stiltewandeling, ondertussen stopten we om met elkaar van gedachten te wisselen over het thema Beweeg mee in het krachtenveld van Christus. Na ruim een uur werd er gewisseld. We sloten af met het zingen van een Zegenbede. Waarna we Rezina's soepje met heerlijk brood van Windlust aten. Met een goody bag gevuld met leuke goody's van ondernemers uit Hardenberg en Radewijk keerden we een ervaring rijker en gesterkt naar huis, waarbij de aanwezigen zeiden dat deze middag voor herhaling vatbaar is.

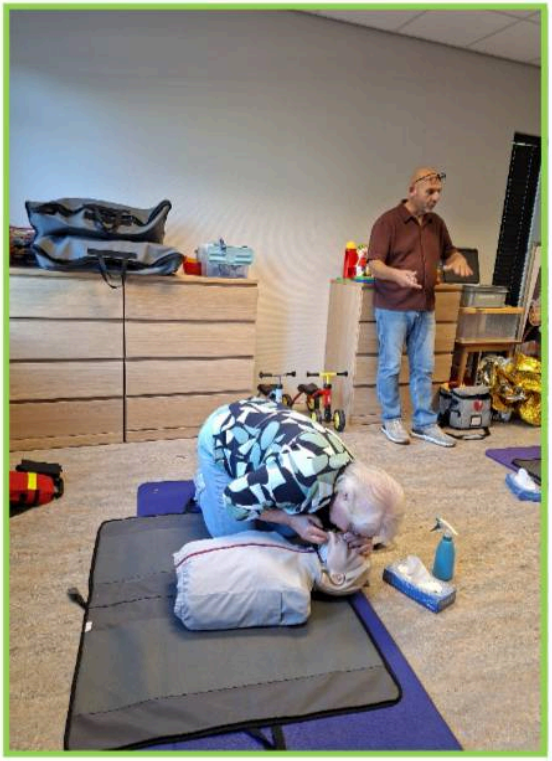
Rezina Ramaker

Kostersdag -BHV bijscholing.

7 oktober was het weer zover. Het was een jaar geleden, dat de kosters van de diverse

kerkgebouwen bij elkaar kwamen voor bijscholing. Dit jaar kwamen we in de Aerninckhof en de Witte of Lambertuskerk bij elkaar. Naast deelnemers van de PKN Hardenberg- Heemse – Radewijk waren er mensen uit de Krim en Gramsbergen. In de morgen gingen we de praktijk herhalen, door

te oefenen. Na een goedverzorgde lunch gingen we na de middag een door de andere groep geschreven calamiteit uitvoeren in de kerk. Er werd veel gelachen, maar we leerden ook weer veel. Dank aan de trainer Luc Coenders van Vechtdal BHV.

Rezina Ramaker.

Protestantse kerk
wijkgemeente Heemse

Wijkpredikanten:
Ds. Geralda Rohaan
06-82044588
ds.geraldarohaan@gmail.com
Ds. Gijsbert Rohaan
0523-852168
ds.g.rohaan@gmail.com

Scriba:
Rebecca van Breden - Euwijk
p/a Lage Doelen 5, 7772 BL Hardenberg
scriba-heemse@pknhardenbergheemse.nl

In de vorige Kerkklank heeft u kunnen lezen dat we in Heemse enthousiast het seizoen zijn gestart. En anders hebt u het wel gemerkt aan alles wat gebeurt!
Het thema van de landelijke kerk is: 'beweeg mee – kerkzijn in het krachtenveld van Christus'. Een mooi thema. Kijk waar de Geest waait, en zijn werk doet. Zo is de liefde en het leven van Christus te vinden – óók in onze wijkgemeente.

De kerkenraad denkt er over na, hoe dat de komende vier jaar vorm kan krijgen in een nieuw te schrijven beleidsplan. Dat doen zij samen met de verschillende werkgroepen in onze wijkgemeente. Er zijn werkgroepen voor pastoraat, voor diaconaat, voor eredienst, voor jeugd, voor communicatie en media. In zo'n werkgroep zitten ambtsdragers en ook 'gewone' gemeenteleden. Mooi om samen te zoeken waar onze opdracht ligt in de tijd die voor ons ligt, en samen onze schouders er onder te zetten!

Op 24 november is er in de Aerninckhoff een gemeenteavond om hier ook als gemeente samen over na te denken. De inloop is vanaf kwart over 7, en de avond begint om half 8. Van harte welkom!

De kracht van de gemeente ligt in de gemeenschap. Fijn dat zoveel mensen zich daarbij betrokken voelen. Dat merken we in de samenkomsten op de zondag, maar ook als we door de weeks activiteiten organiseren.
We hebben op 1 november een zondag in de kerk waarop we speciaal stilstaan bij alle vrijwilligers die dit kerkenwerk mogelijk maken. En dat zijn er heel veel! Ik herinner me dat onze voorzitter Gerda Kappert een keer vroeg op een zondagmorgen: 'Steek je hand eens op als je wat vrijwillig doet voor de kerk?' – en er een zee van handen de lucht in ging. Teveel mensen om persoonlijk te noemen en persoonlijk te bedanken. Daarom organiseren we eenmaal per jaar een dienst waarin we God danken voor alles wat we ontvangen aan talenten, en alle vrijwilligers danken voor alle inzet. Het thema van de viering is: Samen één beweging. Weet je welkom en neem vooral iemand mee!

Bijbelkring

Het kringwerk is dit najaar weer begonnen. En als ik dat opschrijf, kan ik gelijk zeggen dat de Bijbelkring inmiddels het thema 'Job' aan het afsluiten is. De 19e november zal een slotbijeenkomst zijn. Waar de Geest waait, is ook dáár, in die bijeenkomsten. Door de grote belangstelling – er zijn ongeveer vijfentwintig deelnemers – is er na een gezamenlijk begin nu al de noodzaak om te splitsen in tweeën. Prachtig dat de liefde voor het Woord van God zo duidelijk leeft en gedeeld wordt, ook hier! Over een vervolg wordt nagedacht. Tijd voor u/jou om in te stappen?

Jongeren

Ook met de jongeren wordt het evangelie gedeeld. Voor jongeren uit de leeftijd van het voortgezet onderwijs is de Teenz-groep is enthousiast gestart dit seizoen, en ook de tienerdienst op de zondag in de Aerninckhoff. De JOVO – 'jongvolwassenen' – hebben zich op een zondagmorgen kort voorgesteld en ons gelijk uitgenodigd pepernoten te kopen. Dit om de jongeren die in het kader van 'World Servants' naar Zambia gaan volgend jaar zomer te helpen een mooi bedrag bij elkaar te sparen. Dus eet u dik! De Jovo (voorheen 16+) komt het komende seizoen met regelmaat samen op de zondagmiddag om elkaar te ontmoeten, en met elkaar te spreken over wat zij beleven, denken en geloven. Veel zegen in jullie bijeenkomsten toegewenst!

De jongere kinderen delen op de oogstzondag, de zondag na Dankdag, fruit met de bewoners van Zorgcentrum Oostloorn. We konden als gemeenteleden fruitmanden helpen vullen, en de leiding van de kinderdienst hielpen de kinderen die met een groet van de gemeente weg te brengen. Mooi!
Minder zichtbaar, maar ook iets wat al voor de tweede keer gebeurt: de viering op Dankdag in de lagere school van Rheezerveen. Eerder was er een kerk-en-schooldienst in de kerk, maar deze krijgt nu vorm in een viering in het kleuterlokaal. Het ging over de tent van de Ontmoeting, waarin Mozes de Heer ontmoet. Maar ook mensen van het volk mogen hem vragen wat goed is, om Gods licht te vinden op hun pad! Prachtig wordt dit 'goede' verwoord in de Tien Geboden.Die hebben we samen geleerd.

Eeuwigheidszondag

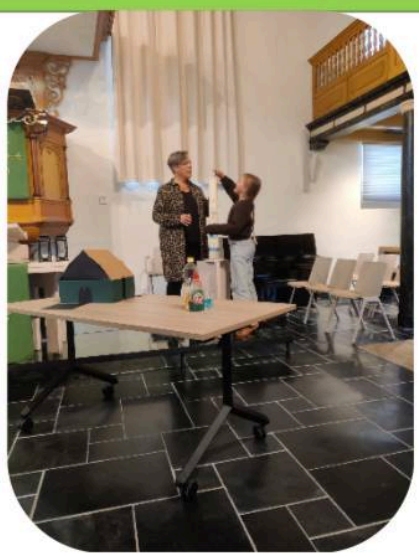
Zijn we goed in de weer met het nieuwe seizoen, wat het kerkelijk jaar betreft gaan we toe naar het einde daarvan. Op de laatste zondag van het kerkelijk jaar is het Eeuwigheidszondag. We herdenken dan onze gemeenteleden die in het afgelopen jaar zijn overleden. De namen van hen worden genoemd en met het licht van de paaskaars wordt een gedachteniskaars aangestoken. Aan de ene kant worden we geconfronteerd met onze sterfelijkheid. Aan de andere kant mogen we vertrouwen op een eeuwig leven in het licht bij God. En dat is hoopvol!

Zelf volg ik nu, in het kader van mijn nascholing voor predikanten, voor het tweede jaar de opleiding 'Geestelijke begeleiding'. Dat is een vorm van 'zijn' bij mensen die net wat anders is dan in het pastoraat – waarbij vooral luisteren centraal staat. Hier gaat het er om: hoe kan ik je helpen om te ontdekken waar God werkt in jouw leven? Wat voor een weg opent dat voor je, dat je in vertrouwen en aan zijn hand die weg mag gaan? Wat betekent dat voor je omgang met God, met de ander, en met je zelf? Dit vanuit het geloof en de overtuiging dat God in ieder mensenleven aanwezig is en wil werken, en Hij de eigenlijke begeleider is.
Het is de bedoeling dat ik met (in elk geval) drie mensen een aantal van deze gesprekken voer. Wie het aandurft om met mij als begeleider 3 à 4 gesprekken te voeren op deze manier, nodig ik van harte uit zich bij mij te melden! Wilt u meer daarover weten? Neem ook dan even contact met me op.

Een hartelijke groet, ook namens Geralda,
ds. Gijsbert Rohaan

Jeugdwerk Heemse

Zondagmiddag 25 november was er in de Witte- of Lambertuskerk weer een Ukkepukdienst. Dit keer ging het over de barmhartige Samaritaan. In het verhaal was er een gewonde banaan. Twee andere bananen liepen voorbij en hielpen de gewonde banaan niet. Er kwam ook een sinaasappel voorbij, en gelukkig hielp die de banaan met wat drinken, een dekentje, een pleister en verband. We leerden dat Jezus van ons vraagt dat wij elkaar ook helpen en op die manier Jezus' liefde kunnen uitdelen. We sloten af in de Aerninckhoff met het knutselen van een reiskoffertje , wat lekkers en ranja. Voor de papa's en mama's was er koffie en thee. Tot de volgende keer!

Sirkelslag 2026

Vrijdag 9 oktober was het zover! We speelden met 18 jongeren uit Heemse (tieners van Teenz en de oudste kinderen van de kinderdienst) Sirkelslag 2026. Een spel dat landelijk door jongeren van verschillende kerken wordt gespeeld. Het thema was; 'Beweeg mee!' En dat is gelukt! We speelden spelletjes waarbij de nadruk lag op de samenwerking van onze lichaamsdelen. Het programma werd online uitgelegd aan de hand van het verhaal van Simson en Delila. We ervaarden ook hoe het voelt wanneer, iedereen een ander lichaamsdeel, 'niet mag gebruiken'. Bij alle spelletjes kwam het neer op samenwerking! En nu maar hopen dat de prijzen worden verdiend door PKN Heemse! Eind november horen we dit! Het was een gezellige avond in de schuur in Rheeze! Bekijk de foto's voor een kleine impressie!

Adventvespers

Adventvespers 2026 in de Witte of Lambertuskerk

Zondag 29 november
Zondag 6 december
Zondag 13 december
Zondag 20 december

Het kerkelijk jaar begint op de eerste zondag van Advent en omvat de Veertigdagentijd en de drie dagen van Pasen. De liturgiecommissie bereidt de vespers voor en voert ze uit. Het is dit jaar voor het eerst dat we niet in de Opgang zijn maar in Heemse. De vespers van Advent 2026 worden gevierd in de Witte of Lambertuskerk. Ze beginnen om 19 uur en na afloop is er gelegenheid om samen koffie te drinken in de Aerninckhof. De vespers sluiten aan bij de Adventskalender met het thema "Hemels & tastbaar".

Adventskalender

Met de adventskalender van Petrus neem je elke dag een moment voor bezinning, inspiratie en verwachting. Korte overdenkingen, verrassende vragen en mooie muziek helpen je om toe te leven naar Kerst en te ontdekken wat het betekent dat God dichtbij komt. Tijdens Advent kijken we vol verwachting uit naar de komst van Jezus. De God die hemel en aarde overstijgt, komt dichtbij als mens. Wat betekent het dat Hij op deze manier met ons wil zijn? Hoe ontvangen wij Hem? Kunnen wij ruimte maken voor zijn aanwezigheid en God onderdak bieden? De kalender is te bestellen via de website **www.protestantsekerk.nl**

Boekbespreking

Mensen van de dag van Emma Doude van Troostwijk

In dit debuut vertelt Emma Doude van Troostwijk over een Nederlandse predikantenfamilie die drie generaties lang in de Elzas woont, in een pastorie omgeven door bossen. De verteller keert terug naar huis voor de intrede van haar oudere broer, als derde generatie predikant. Maar de vreugde wordt getemperd: haar grootvader zakt weg in desoriëntatie, haar vader kampt met een burn-out en haar broer twijfelt fundamenteel aan zijn roeping. Tussendoor probeert zij wat herinneringen te vangen via familiefilmpjes, spelletjes en gesprekken.
Het boek is uit het Frans vertaald, een detail dat de dubbele taalwereld in de tekst verklaart: "In het Nederlands zijn ze de weg kwijt. In het Frans verliezen ze het hoofd. Ils perdent la tête." Die taalspanning werkt als metafoor voor wat er gebeurt wanneer woorden, geloof en identiteit onder druk komen te staan.
Dit verhaal raakt aan meerdere kernvragen. Ten eerste de roeping: mag je twijfelen aan een keuze die door anderen (en misschien ook door God) als jouw weg is aangewezen? De broer worstelt hiermee vlak voor zijn bevestiging. Het boek stelt zonder oordeel dat twijfel geen bewijs van ongeloof is, maar soms deel uitmaakt van een eerlijk geloofsproces.
Daarnaast komt de kracht van herinnering aan bod. Geloof wordt vaak doorgegeven via verhalen, symbolen en rituelen – maar wat gebeurt er als het geheugen faalt? De verteller probeert te redden van wat verloren dreigt te gaan, niet door het vast te pinnen, maar door het opnieuw te vertellen.
Verder gaat het over zorg en zwakte. Burn-out wordt in het boek beschreven als de ziekte van mensen die zorgen voor anderen. Dat roept vragen op over grenzen, van onszelf, maar ook van wat een kerkelijke gemeenschap kan dragen, en over de verleiding om zichzelf op te offeren.
Mensen van de dag is een roman die aspecten van geloven herkent in hun weerbarstige praktijk. De schrijfstijl is licht, soms grappig, maar nooit oppervlakkig. Het zijn korte zinnen en hoofdstukken met veel ruimte eromheen. Het voelt soms bijna poëtisch aan. Het laat zien dat geloof niet alleen bestaat uit zekerheid, maar ook uit het doorstaan van onzekerheid.
Het helpt je om met meer empathie te kijken naar twijfelende gelovigen, uitgeputte mensen en ouderen die hun verhaal verliezen. Het biedt een spiegel én bemoediging. Want soms is het mooiste wat je kan doen: (geloofs)verhalen blijven vertellen, zodat het verhaal niet stopt.
Het is een aanrader voor iedereen die wil begrijpen wat geloof betekent in een familie waar alles tegelijk scheef loopt.

Hartelijke groeten,

ds. Yvonne

Protestantse kerk
wijkgemeente Marslanden

Wijkpredikant:
Ds. Yvonne van Benthem
yvonnevanbenthem@
pknhardenbergheemse.nl
Werkt op dinsdag, woensdag en donderdag.

Wijkpredikant 0,2:
Ds. Piet Langbroek
06-42216019
info@pietlangbroek.nl

Scriba:
Erik en Marieke Brunink
scriba-marslanden@
pknhardenbergheemse.nl

Terugblik startzondag

Het is alweer even geleden, maar wat was het een mooie start met zijn allen op de startzondag! De zaal was al ingedeeld in groepjes voor de quiz na de viering en dat gaf meteen een leuke sfeer. We stonden stil bij het thema 'Beweeg mee!'. Tijdens de viering bedankten we voor het eerst iedereen die is gestopt met een taak. Zij kregen een mooie presentie en een zegen mee. De verkondiging ging over hoe Jezus de bron is van waaruit alles is geschapen en alles beweegt. En hoe we op Hem af kunnen stemmen. Daarna kwamen we letterlijk in beweging toen onze ideeën werden gevraagd door de projectgroep over hoe we gemeente kunnen zijn, die hiermee haar eerste activiteit liet zien. Dankzij Musette konden we lekker zingen en werd het een hele feestelijke viering. Daarna was er drinken met allerlei zelf gebakken lekkers. Er werd heerlijk gesmuld. Vervolgens speelden we een quiz. In verschillende groepen barstte de strijd los. Het ging over allerlei manieren waarop we als gelovigen in beweging komen en zijn. En met de opdrachten samen met de kinderen, kwam iedereen in beweging. Hoepels, kapla torens, geblinddoekt een parcours afleggen...er kwam van alles voorbij. We sloten af met een heerlijke gezamenlijke lunch.

Terugblik gezamenlijke dienst

Vier keer per jaar hebben we een gezamenlijke viering met onze buren in de wijk NGK de Levensbron. Deze zondag ging het over recht doen aan de hand van de Micha zondag. In de druk bezette Levensbron, kwam Micha verschillende keren langs in de viering. Tijdens het kindergesprek, toen hij een rijke man aansprak. En tijdens de preek toen hij zichzelf voorstelde. Het thema was: Waar doe je GOED aan? Want Micha deed op zijn manier goed, maar hoe kunnen wij dat op onze eigen manier doen. Zonder dat er weer iets extra's moet. Daar hebben we met elkaar over nagedacht. Herman Boerman begeleidde ons virtuoos op het orgel en de piano. Waardoor we zelfs een canon hebben gezongen met elkaar. Na afloop was er ruim de tijd om onder het genot van wat drinken uitgebreider kennis te maken met elkaar en bij te praten. We kijken terug op een geslaagde viering.

Dankdag

De dankdag voor gewas en arbeid was op 4 november jl. Een dag om stil te staan bij alles wat wij ontvangen hebben: in ons leven in de eigen gemeente, de economie, de actualiteiten en de wereld om ons heen. Maar valt er iets te danken als de wereldvrede ver weg is en er zoveel onzekerheid is?
De Bijbel laat zien dat dankbaarheid niet betekent dat alles goed gaat. Ook te midden van zorgen en tegenslag mogen we onze hoop op God vestigen. In Psalm 107:1 lezen we: 'Loof de HEER, want Hij is goed, eeuwig duurt zijn trouw.' Gods trouw verandert niet, ook niet wanneer de omstandigheden moeilijk zijn.

Dankdag is daarom meer dan terugkijken op wat de oogst en onze arbeid hebben opgeleverd. Het is ook stilstaan bij Gods zorg, bij de kleine zegeningen van iedere dag en bij de hoop die Hij ons geeft. Wie oog heeft voor Gods trouw, vindt steeds weer redenen om te danken. Dankbaarheid laat ons zien wat we ontvangen hebben en helpt ons met vertrouwen naar de toekomst te kijken.

Data kerk op schoot voor het komende seizoen:

Datum en Thema

Zondag 8 november 2026	Bartimeüs
Zondag 20 december 2026	Kerst
Zondag 31 januari 2027	De uittocht
Zondag 21 maart 2027	Palmpasen
Zondag 18 april 2027	Jona
Zondag 30 mei 2027	De zaaier
Zondag 4 juli 2027	Het scheppingsverhaal

Noteer ze alvast in de agenda!

Kerk op schoot

Al zo'n twee jaar vieren we Kerk op Schoot in de Matrix. Een viering voor kinderen van 0 t/m 6 jaar. Kerk op Schoot is een laagdrempelige viering waarin we veel zingen en het verhaal horen en beleven. Het is elke keer een feestje om met de kinderen een verhaal te ontdekken. De thema's die aan bod komen staan hieronder bij de data. Tijdens de viering is er altijd ondersteuning van de tieners uit de wijk.
We proberen Kerk op Schoot zoveel mogelijk onder de aandacht te brengen. Zo hebben we een groepsapp met de gezinnen die komen of weleens zijn geweest bij Kerk op Schoot en informeren we basisschool de Marsweijde via de Parro app. Het zijn mooie ontmoeting en zo hopen we steeds meer mensen te bereiken en enthousiast te maken over de Bijbel, Jezus en de kerk.

Project ZA427

In de zomer van 2027 gaat er een groep van ongeveer 30 jeugdigen met begeleiders namens de gezamenlijke kerken van Hardenberg naar Luanga in Zambia. Zij gaan daar naartoe voor een project van World Servants om mee te bouwen aan betere zorg in Zambia. Luanga ligt in een landelijke regio van Zambia en telt ruim duizend inwoners. Samen met de lokale bevolking gaan de Hardenbergers werken aan een project dat blijvende impact heeft op het dagelijks leven van de gemeenschap.
In het dorp Luanga in Zambia bouwde World Servants samen met de inwoners in 2025 een nieuwe kliniek. Deze is inmiddels in gebruik en biedt medische zorg aan bewoners uit het dorp en de omgeving. Nu wil de gemeenschap een volgende stap zetten: de bouw van een aparte ruimte voor zwangerschapszorg en bevallingen. Hierdoor krijgen vrouwen meer privacy en kunnen zij onder veiligere omstandigheden bevallen. Met dit project wordt de gezondheidszorg verder verbeterd en komt medische hulp dichter bij huis. Zo wordt gebouwd aan een gezondere toekomst voor de inwoners van Luanga.
Doelen van het project:
- Betere gezondheidszorg
- Medische zorg dichtbij huis
- Veilige zwangerschaps- en geboortezorg

Wellicht hebt u her en der al wat acties voorbij zien komen. Hieronder komen ze nog even in een rijtje voorbij:

- Statiegeld actie; lever uw lege blikjes, flessen en bierkratjes in bij de container op de parkeerplaats van De Levensbon, De Schans 4 in de Marslanden.
- Oud ijzer en oude apparaten inzameling; lever het in aan de Collendoornerdijk 1F, iedere laatste zaterdag van de maand tussen 10 en 12 uur.

Mocht u iets in willen leveren, maar hier zelf niet toe in staat zijn? Neem dan gerust contact op met Mariette Zoer via famzoer2021@gmail.com of 06 40404407. Zij helpt u graag!

Acties die al zijn geweest zijn: Herfstfair, speculaasactie, pannenkoekenrestaurant. Houdt de socials, Kerkklank en kerkbladen goed in de gaten hier zullen nieuwe acties ook gedeeld worden. Wilt u ons steunen? Dat kan ook via https://geef.ws/hardenberg.
zie ook de acties op pagina 24 en 25

het team WS Marslanden

world servants

Eeuwigheidszondag

Zondag 22 november is het Eeuwigheidszondag, de afsluiting van het kerkelijk jaar. Een overzicht van gemeenteleden die ons het afglopen kerkelijk jaar zijn ontvallen, treft u aan in het volgende nummer van Kerkklank.

De redactie.

Protestantse kerk
wijkgemeente Baalder

Voorganger/Kerkelijk werker:
Martijn van Breden
06-31002222
martijnvanbreden@pkn-hardenberg-heemse.nl

Scriba:
Gerda Blaak
Eiberhof 21
7772 GP Hardenberg
06-27382888
scribabaalder@gmail.com

Ambitieuze kerk?

Een goede vriend, ook werkzaam in de kerk, had allerlei dromen en plannen voor zijn gemeente. Vol energie deelde hij ze met zijn oudere collega predikant. Met een glimlach zei hij: "Ach, je bent nog jong, dan ben je nog vol ambitie". Mijn vriend en ik praten er over door. We snappen de reactie wel, maar het bedoelt niet te zeggen dat ambitie slecht is. Een spanningsveld tussen de ambities die wij én God heeft voor de Kerk en tegelijk de werkelijkheid waarin niet alles lukt en wij dankbaar blijven voor dat wat wél lukt. Daartussen werkt de Geest van God, tussen de zorgen en de dromen. Hij wil ons gebruiken, ook in Baalder, om in vrede en ambitie Kerk te zijn.

Secret Sister-actie

Lieve vrouwen van Baalder,
Vanuit het verlangen om elkaar te bemoedigen en aandacht voor elkaar te hebben, willen we graag starten met de actie: Secret Sister. In ieders leven, zie je soms dat een klein gebaar, lied of compliment veel kan betekenen. Zo mogen wij altijd als leden voor elkaar iets betekenen. Hoe werkt het? Iedere deelnemer krijgt één persoon toegewezen: haar Secret Sister. Gedurende de periode (8 tot max 10 weken) verras je haar af en toe (dit doe je anoniem). We sluiten de periode af door te onthullen wie jou Secret Sister was, een spreekster en alles onder het genot van een hapje en drankje. Startdatum: voorjaar 2027
Wil je meedoen? Laat het vóór 20 december 2026 weten, dan verzorgen wij de koppeling. Wij vinden het fijn dat er al meerdere aanmeldingen zijn, echter zijn het voor de organisatie en de kosten nog te weinig. (minimaal 12 vrouwen nodig). Aanmelden kan op: **secretbaalder@hotmail.com** We hopen samen op een periode vol warmte, verrassingen maar vooral verbondenheid. Zijn er nog vragen? Stuur ons een email of spreek ons aan.

Hartelijke groet, Gerda Kampman & Heleen van Kempen

Kampvuuravond 19 november

Het is dus de hoogste tijd om het Kampvuur weer op te stoken. We nodigen weer alle mannen in Baalder uit om elkaar te ontmoeten bij het vuur. Om gewoon bij te praten of iets te delen wat je bezighoudt. En met alle mannen bedoelen we dan natuurlijk zonder uitzondering van geloof, kleur of voorkeur. Dus neem je buurman, broer, vader of goede vriend gerust mee.
Een kampvuur in Baalder kan in onze ogen alleen maar bij de Kamp, dus dat houden we zo. De datum is **donderdagavond 19 november** en zal beginnen om 19.30. We eindigen zo rond 21.30 uur.

We zien jullie! Groet Harold, Rick, Gerwin en Hermen

Baalder Buffet

Wij brengen graag het Baalder Buffer bij u onder de aandacht, de volgende data zijn: 27 november en 18 december. Schuift u ook gezellig aan? Geef u vooraf even op door te appen of te bellen naar 06-45254897. We noteren dan je naam en met hoeveel personen je wilt komen. Je kunt ook een e-mail sturen naar **BaalderBuffet@gmail.com**.
Vanaf 17.15 uur zijn de deuren geopend en word je vriendelijk onthaald in de Boerderij aan de Beekberg. Wat er geserveerd wordt blijft een verrassing. Maar uiteraard wordt er wel rekening gehouden met je dieet of eventuele allergieën als je die hebt doorgegeven.
Nu horen we wel eens: " ik zou wel graag eens mee eten, maar de Boerderij is voor mij te ver lopen vanwege mijn gezondheid" Ook dat moet niemand tegenhouden, want er zijn dames en heren van het Boalder Noaberschap die wel voor taxi willen spelen.
Als Nederlanders willen we ook natuurlijk weten wat een maaltijd moet kosten . Volgens ons hoef je het daarom ook niet te laten : € 3.00 per persoon en € 1.00 voor kinderen onder de 12 jaar.

Baalderdiensten

Op Zondag 22 november is de laatste zondag van het kerkelijk jaar, ook bekend als de eeuwigheidszondag. Wij staan op die bijzondere zondag stil bij de gemeenteleden die ons zijn ontvallen in het afgelopen jaar en denken ook aan andere mensen die wij in onze kring missen. Elk jaar weer een bijzondere dienst om mee te maken, kerkelijk werker Ellen Kolthof zal dit jaar deze dienst leiden.
Wij kondigen ook alvast onze Kerstnachtdienst aan op donderdag 24 december om 20.00 uur in De Kamp. Nu is er na een gezamenlijke tentdienst (50-jarig jubileum Baalder) en de afgelopen burendag het idee ontstaan om ook Kerst samen te vieren met de NGK Baalder. De wijkkerkenraad en voorbereidingsgroep vindt dit een positief plan. Het vieren van de geboorte van Jezus is niet alleen ons feestje, daarvoor nodigen wij alle mensen in Baalder uit! Lid van een kerk of niet, komt **ALLEN** te samen!

Creatieve invullingen Baalderdienst

In 2027 zal Martijn van Breden natuurlijk een groot deel in onze Baalderdiensten voorgaan, maar een aantal zondagen staat nog open voor invulling. Wij zoeken gemeenteleden die in een groepje (familie, vrienden, collega's, maakt niet uit!) samen een dienst willen voorbereiden en uitvoeren. De diensten die nog open staan zijn: Zondag 27 juni, Zondag 26 september en Zondag 14 november. Voor aanmelden of vragen/opmerkingen meld je bij Hermen Dorgelo (06- 55717528).

In Christus verbonden,
Martijn van Breden

Protestantse kerk
wijkgemeente Baalderveld

Wijkpredikant:
Ds. Piet Langbroek
06-42216019
info@pietlangbroek.nl

Kerkelijk werker:
Ellen Kolthof
06-40136818
eikolthof@ziggo.nl

Scriba:
Evelien Bakker
06-15374030
scriba-baalderveld@pknhardenbergheemse.nl

Baalderveldiensten

in de Beek, om 10.00 uur

22 november
Gedachtenisdienst

29 november
Ontmoetingszondag in de Höftekerk

6 december

13 december

24 december
Kerstavondviering 19 uur

3 januari 2027
Nieuwjaarsbegroeting

Bij het jaarthema

Op de startzondag was er aandacht voor de liturgische schikking. Zonnebloemen en gele bolletjes zijn licht – en rustpunten in de stromende Geestkracht. De grillige vormen van de takken laten zien dat geloof en kerk-zijn niet rechtlijnig zijn, maar levend en in beweging. De wortels verwijzen naar datgene waarin ons geloof geworteld is. Zonnebloemen richten zich op het licht en zij verwijzen naar Christus als het licht voor de wereld. De kleine gele bolletjes symboliseren de gemeente als verschillende mensen die samen een geheel vormen rondom het Evangelie dat in beweging brengt, naar het licht.

Gedachtenisdienst

Jaarlijks gedenken wij als kerk en in de verschillende wijkgemeenten in de Gedachtenisdienst op de laatste zondag van het kerkelijk jaar de wijkgemeenteleden die overleden zijn. Wij noemen hun namen voor elkaar en voor God, we steken kaarsen aan en bidden samen voor allen die verdriet met zich mee dragen. De na -en naastbestaanden worden uitgenodigd om deze dienst bij te wonen en de gedachteniskaars aan te steken. Op zondag 22 november is er om 10.00 uur de Baalderveldddienst in sporthal de Beek aan het Hondsdraf in Hardenberg, die geleid wordt door ds. Piet Langbroek.
Tijdens deze dienst is er voor iedereen gelegenheid een lichtje te ontsteken ter nagedachtenis van hen die niet worden genoemd, maar die wij zelf in ons hart en in herinnering met ons mee dragen, van korter of langer geleden.

Ontmoetingszondag

Op zondag 29 november is er om 10 uur een dienst in de Höftekerk voor alle wijken. Ds. Langbroek gaat voor en pianist Kees Kuiper en de cantorij Baalderveld zorgen voor de muziek en liederen. We zingen liederen rondom het thema 'Geloof, hoop en liefde.' Ook zal er de liturgische schikking zijn en begint het project voor de kindernevendienst. Het is de eerste zondag van Advent.

Advent

De titel van het adventsproject van dit jaar is 'Mensen vol verwachting.' In de adventstijd lezen we verhalen over mensen vol verwachting. Het zijn een deurwachter die op de uitkijk staat, Johannes de Doper, de profeet Jesaja, Maria, de herders en de oude Hanna en Simeon. Allemaal kijken ze uit naar de tijd die komt. Hun verwachting is aanstekelijk voor ons. In de adventstijd wachten wij met hen mee op wat komen gaat. We willen met de verwachtingsvolle personen uit de Bijbelverhalen zelf verwachtingsvolle mensen zijn. We zoeken elkaar op en kunnen elkaar inspireren in de verwachting van Gods komst op aarde. Het projectlied zingen we op de melodie van 'Ik ben een engel van de Heer', Liedboek 469.

Gebed bij de Gedachtenis

Gij die ons leven en ons sterven
brengt in het licht
van de liefde
wij danken dat ons verhaal
gedragen is
in het verhaal van hoop
onze naam bewaard
voor altijd.

Wij gedenken altijd
wie er niet meer zijn
toch
niet ver weg.
Wij noemen de namen
in onszelf, voor elkaar
en voor U.

Wij bidden voor allen
die verdriet met zich dragen
van nog maar kort geleden
van al langer terug in de tijd
van dichtbij of verder weg
het is er
wij leggen het in uw hand.

Troost ons
Geef ons kracht
Stil ons verlangen
Geef dat wij op verhaal komen

Gij die ons leven en ons sterven
brengt in het licht
van de liefde
spreek ons aan in de stilte

Amen

world servants

HARDENBERG

WIJ ZIJN

ACTIEGROEP HARDENBERG!

Zomer 2027 gaan wij samen als groep naar **Zambia** om te helpen met de **uitbreiding van de lokale kliniek** in **Luanga.**
Wij hebben er ontzettend veel zin in en om dit te kunnen waarmaken organiseren wij verschillende acties en evenementen in de buurt. Hou daarom zeker onze sociale media zoals onze Instagram in de gaten. (**@Worldservantshardenberg**)

Wil je ons steunen of doneren? Scan dan de QR-code of ga naar https://geef.ws/hardenberg

LEKKERE SPECULAASKOEKEN TE KOOP VOOR HET WORLD SERVANTS PROJECT HARDENBERG!

SPECULAAS ACTIE

SPECULAASBROKKEN, SPECULAASMOLEN EN GEVULDE SPECULAAS

€3 PER STUK

SPECULAASTAS (2X GEVULD SPECULAAS, 1X SPECULAAS BROKKEN, 1X SPECULAAS MOLEN)

€10 PER TAS

SCAN DE QR-CODE OM TE BESTELLEN OF VOOR MEER INFORMATIE!

Ook te bestellen via bestellijsten, deze zijn beschikbaar bij leden van de actiegroep.

Protestantse kerk
wijkgemeente Centrum

Wijkpredikant:
Robbert Jan Perk
Elzenlaan 12
7771 DL Hardenberg
06-22197495
robbertjanperk@planet.nl

Wijkpredikant: vacature

Wijkpredikant/
ouderenpastor:
Ds. Elly Veldman-Potters
06-18761366
ellyveldman@kpnmail.nl
Doorgaans aanwezig op
dinsdag en donderdag

Kerkelijk werker:
Martijn van Breden
martijnvanbreden@pkn-hardenberg-heemse.nl
06-31002222

Scriba:
Gea Zagers - Dam
Burg.Schuitestraat 20
06-10062579
scribapknhardenbergcentrum@gmail.com

Levend(ig)e kerk

Wat gebeurt er veel in en bij de kerk! De Hof wordt volop gebruikt door groepen van binnen en buiten de kerk. Nieuw is de 80-plus-verjaardagsviering, de eerste keer was erg leuk. U ontvangt een uitnodiging als u daarvoor in aanmerking komt. In de Hof werd ook een trouwfeest gevierd! De schildergroep is van start gegaan. En er is zoveel meer. Ondertussen vieren we elke zondag met elkaar, we houden de lofzang gaande, we horen uit de bijbel en we blijven bidden, voor elkaar en voor deze wereld.

Pastoraat

Onlangs was er een avond voor allen die bij het pastorale werk van wijk Centrum betrokken zijn. Dat zijn veel mensen en daar zijn we dankbaar voor! Wel merken we dat er niet in alle 26 wijken voldoende mensen zijn om met iedereen goed contact te onderhouden. Het wordt steeds belangrijker dat we er voor elkáár zijn en zeker ook zelf of voor een ander doorgeven als pastoraal contact nodig is. Fijn dat we in wijk Centrum met drie pastores zijn, zie onze contactgegevens hierboven. Als u ons nodig hebt, komen we graag! Dus bel, app, mail ons, of vraag ons via anderen, zoals uw contactpersoon. U weet het vast, maar toch: het in Kerknieuws vermelden van verjaardagen, jubilea en wat er onder 'meeleven' valt doen we niet zonder uw vraag of uw toestemming.

Eeuwigheidszondag

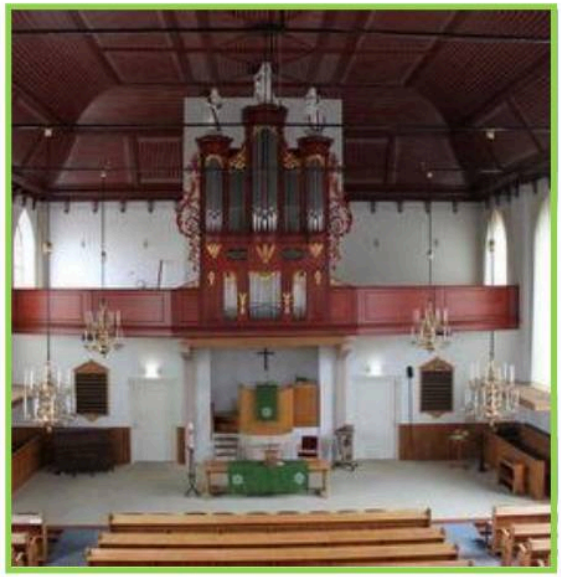
22 November is een bijzondere zondag. In de kerkdienst gedenken we in liefde hen die ons zijn vóór gegaan. In het bijzonder noemen we de namen van de gemeenteleden die in het aflopen kerkelijk jaar zijn overleden. De nabestaanden hebben als het goed is een uitnodigingsbrief ontvangen en mogen zelf in de dienst een kaarsje aansteken. Aan het einde van de dienst is er voor allen die dat willen gelegenheid een kaarsje aan te steken, voor wie u in uw persoonlijk leven mist, van kort of langer geleden. Het thema is 'De poort van de hemel'. Muzikale medewerking verlenen Tinus Broekroelofs op het orgel en het HCM ensemble o.l.v. Roelof Kuiperij en op piano Herman Boerman. Voorganger is ds. Elly Veldman. Er is kinderoppas aanwezig.

Op weg naar Kerst 2026

De kerstnachtdienst vieren we gezamenlijk met onze zusters en broeders van de Petrakerk. Deze vindt plaats in de Höftekerk, aanvang 21.00 uur. Muzikanten uit de Petrakerk en blazers zullen spelen. Met medewerking van verschillende mensen waaronder ds. Jaap Boersma van de NGK en ds. Elly Veldman. Thema: De omgekeerde wereld. Neem iemand mee naar deze dienst!
Ook dit jaar is de dienst op eerste Kerstdag in de Stephanuskerk, aanvang 10.00 uur. Deze dienst zal onze voorganger Martijn van Breden voor zijn rekening nemen, traditiegetrouw met medewerking van het koperensemble.

Stephanuskerk

Onlangs is aan de gemeente medegedeeld dat de Algemene Kerkenraad een voorlopig besluit heeft genomen tot verkoop van de Stephanuskerk. De mogelijkheden tot herbestemming van het kerkgebouw zijn geruime tijd onderzocht en daaruit blijkt een verkoop de beste optie. Het is pijnlijk dat door krimp van de kerk wij al lange tijd geen erediensten meer houden in de Stephanuskerk.

Wij hebben kunnen wennen aan de Höftekerk als vierplek in het Centrum, maar een daadwerkelijk afscheid zal toch emoties oproepen bij veel mensen die in hun leven een band hebben opgebouwd met de Stephanuskerk. Mensen binnen én buiten onze gemeente hebben lief en leed gedeeld op deze plek. Verdere details worden nog bekend gemaakt en ook wordt de gemeente gehoord over dit proces voordat er een definitief besluit gaat worden genomen. Wanneer de verkoop gaat plaatsvinden zal er uiteraard op gepaste wijze afscheid worden genomen van de Stephanuskerk en daar zullen gemeenteleden bij betrokken worden.

Een hartelijke groet, ook namens mijn collega's Martijn van Breden en ds. Robbert Jan Perk,

ds. Elly Veldman

In herinnering

Hette Hoogeveen

Op 20 september overleed Hette in de leeftijd van 84 jaar. Hette werd geboren in Dalerpeel (Drenthe) op 1 september 1942, als tweede van de vijf kinderen in het gezin. Hij ging al jong varen als matroos.
Nadat hij Bertha Dokter ontmoette, kwam hij aan wal. Ze trouwden op 29 december 1972 en gingen in Stadkanaal wonen, waar Hette bij Philips ging werken.
Ze kregen drie kinderen, Harriët, Jacob en Geugie. Hun vader was iemand van de kleine gebaren, streng maar ook met humor. Met de kleinkinderen was hij later een leuke opa die lekker gek met ze deed.
Hette deed vakbondswerk, vond rechtvaardigheid in de samenleving belangrijk. Hij heeft ook allerlei werk in de kerk gedaan.
Veel plezier had het gezin met kamperen en met varen met hun boot.
21 Jaar geleden kwamen Hette en Bertha in Hardenberg wonen, aan de Parkweg 137. Ze hebben hier van harte meegedaan met wat er - o.a. in de kerk - te doen is.
De laatste periode ging zijn gezondheid achteruit. Hij bleef er rustig onder. Fijn dat ze alles samen konden doen. Tot een ziekenhuisopname noodzakelijk werd, daarna volgde verblijf in het hospice, waar hij overleed.
In de dienst van Woord en Gebed in de Witte of Lambertuskerk hoorden we hun trouwtekst, 'Geloof, hoop en liefde, deze drie maar de grootste daarvan is de liefde.'
Er klonken goede woorden van de kinderen, mooie muziek van o.a. hun kleinzoon op de piano, gospels van Johnny Cash. Daarna werd hij ten grave gedragen in Drouwenerveen.
Gods troostvolle zegen wensen we Bertha, de kinderen en kleinkinderen toe.

Ds. Elly Veldman

Gezienus Lenderink

Gezienus Lenderink is op 1 juli 1932 geboren in Rheezerveen, in een gezin met vijf kinderen op een boerderij, waar ook zijn opa en een oom woonden.
Toen Gezienus eens in Stegeren hielp met hooi opsteken, leerde hij Tiny Paarhuis kennen. Ze trouwden op 25 januari 1957 en kregen drie kinderen: Henk, Bert en Hans.
Naast zijn werk op de boerderij, zat Gezienus in diverse besturen, zoals dat van de Melkfabriek, de Coöperatie en het Plaatselijk Belang. En hij werd diaken in de kerk, wat hij vele jaren heeft gedaan. Er kwamen kleinkinderen, waar Gezienus en Tiny heel blij mee waren.
In het voorjaar van 2014 werd er darmkanker bij Tiny ontdekt. Ze is hieraan geopereerd maar daarna nooit weer de oude geworden. Met hulp van de kinderen hielden ze het vol. Tot Gezienus in 2015 in het ziekenhuis werd opgenomen. Die nacht overleed Tiny en Gezienus miste Tiny, maar ging door. Hij genoot van de achterkleinkinderen die er inmiddels waren. Hans bleef een paar keer in de week bij hem eten en op zondagavond speelden ze een spelletje Rummicub.

Samen hebben ze in 2023 een reis gemaakt door Zuid-West Europa.
Twee maanden daarna kreeg Gezienus een herseninfarct. Na lang revalideren kon hij met veel hulp van de kinderen naar huis.
Maar in september kreeg Gezienus weer een infarct. Hij overleed op 11 oktober.
Tijdens de afscheidsdienst lazen we uit Matteüs 6: maak je geen zorgen voor de dag van morgen; God zorgt voor je, daar kun je op vertrouwen.
We wensen zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen veel sterkte en Gods nabijheid toe.

Bert Broers

In herinnering

Evert Jan Wilps

Op 13 oktober overleed Evert Jan in de leeftijd van 87 jaar. Evert Jan werd geboren in Collendoorn, als één na oudste in een gezin met zes zonen. Zijn jeugd stond in het teken van het boerenleven. Hij ontmoette Gerry Grendelman en ze maakten toekomstplannen. Die werden ruw verstoord doordat hij een ernstig ongeluk kreeg. Gelukkig herstelde hij en ze trouwden in 1965. Ze gingen wonen aan de Spaanskamp, waar hun dochters Jenny en Joke geboren werden. Daarna verhuisden ze naar de Merelstraat 2, daar werd dochter Rita geboren. Dat huis zou vele jaren hun thuis blijven. Het was de plek waar gewerkt, geklust, gelachen en geleefd werd. Evert Jan heeft tot aan zijn pensionering met plezier bij de Wavin gewerkt. Hij was een creatieve, sociale man met een groot gevoel van verantwoordelijkheid en liefde voor zijn familie. En wat was hij trots op zijn kleinkinderen. Die nam hij graag mee op de fiets. Gerry en hij waren vaak samen. Toen zijn gezondheid afnam, was hij steeds meer afhankelijk van zijn vrouw. De verhuizing naar Oostloorn was daarom een verdrietige stap. Toch heeft hij daar ook mooie momenten gekend. Het gaf hem veel vreugde om hun eerste achterkleinkind nog te mogen meemaken, ook al was dat voornamelijk via het digitale fotolijstje. Zijn overlijden kwam onverwacht.
De dankdienst voor zijn leven, voorafgaand aan de begrafenis, vond plaats in de Witte of Lambertuskerk. We vonden troost in deze woorden: *'Al ga ik door een donker dal, ik vrees geen gevaar, want U bent bij mij'*. We wensen zijn vrouw Gerry, de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind die troost toe.

Ds. Elly Veldman-Potters

Trijntje Odink-Klein

Op zondag 20 september overleed op de leeftijd van 84 jaar: Trijntje Odink-Klein. Trijntje is in Rheezerveen geboren in de oorlog, en zou daar bijna haar leven lang wonen. Na haar schooltijd werkte ze in de huishouding en op de boerderij, zelfs nog met het paard.
In 1963 trouwde ze met Jan Odink uit Baalder. Ze kregen samen drie kinderen: Jan, Gerrit en Zwannet. Het gezin vond een plek in haar ouderlijke boerderij. Vooral in het begin vroeg de zorg voor de dieren meer dan later; voor de mensen die haar waren toevertrouwd wilde ze goed zijn tot het eind.
Trijntje was een hartelijke en gastvrije vrouw. Ze hield van gezelligheid, was altijd goedsmoeds en zorgde voor al wie haar nodig had. Ze was jarenlang betrokken bij de vrouwenvereniging en vijfentwintig jaar zat ze in het bestuur van de Oranjevereniging. Als ze tijd had, ging ze met haar Jan uit dansen, en vooral later in haar leven op vakantie, tot Roemenië en Mallorca aan toe. Maar het liefst was ze thuis. Ze was gek met de kleinkinderen en ze kregen zelfs achterkleinkinderen! Klagen deed Trijntje nooit. Ook niet toen ze na een breuk in haar enkel niet meer thuis kon wonen, maar naar zorgcentrum Clara Feyoena moest verhuizen. Ze heeft – ook daar! – ervaren dat ze veel zegen ontving in haar leven. Daar was ze dankbaar voor. In het afscheid in de kerk lazen we uit 1 Korinthe 13. Die tekst gaat over de liefde, die de bron is van alle leven, en altijd zal bestaan. Uit die liefde wilde ze leven. Dat de God van alle liefde haar Jan en allen die nabestaan zegene!

Ds. Gijsbert Rohaan

"Samen Zingen"

INTERKERKELIJKE SAMENZANG

"Liederen van toen en nu"

Hardenberg

HERMAN BOERMAN

ORGEL

MANNEN ENSEMBLE

HARDENBERGS CHRISTELIJKS MANNENKOOR

Zaterdag
28 november
2026
Höftekerk
Hardenberg
Aanvang 19.30 uur

Na afloop koffie/thee
Toegang gratis

COLLECTE:
HET VECHTDALHUIS
HARDENBERG

GRATIS PARKEREN ONDER HET GEMEENTEHUIS

WWW.SAMENZINGENHARDENBERG.NL

NL 12 TRIO 0320 5907 39 T.N.V. G.W. VLOT O.V.V. DONATIE SAMEN ZINGEN HARDENBERG

NOOR FOUNDATION

Even een update van het werk voor de Noor Foundation,
Het exploiteren van de boerderij gaat erg goed. Doordat Noor wekelijks contact heeft met zijn familie in Afghanistan en de medewerkers op de boerderij is het fijn om van hem te horen dat zijn adviezen worden opgevolgd.
Noor deelt de kennis van het telen van komkommers en andere zaken en dat doet de opbrengst dan vergroten.
De donatie van de opbrengst van de Kledingbeurs in oktober jl opent ook weer perspectief: er kunnen een aantal nieuwe naaimachines worden gekocht.
Op de hierbij geplaatste foto kunt u meer lezen over het werk van de Noor Foundation.
Als bestuur zijn we alle gevers ontzettend dankbaar voor de financiële steun die we steeds meer mogen ontvangen.
Op de website: **NoorFoundation.nl** kunt u meer lezen over het werk en inkomsten in Afghanistan.

Mini Prins

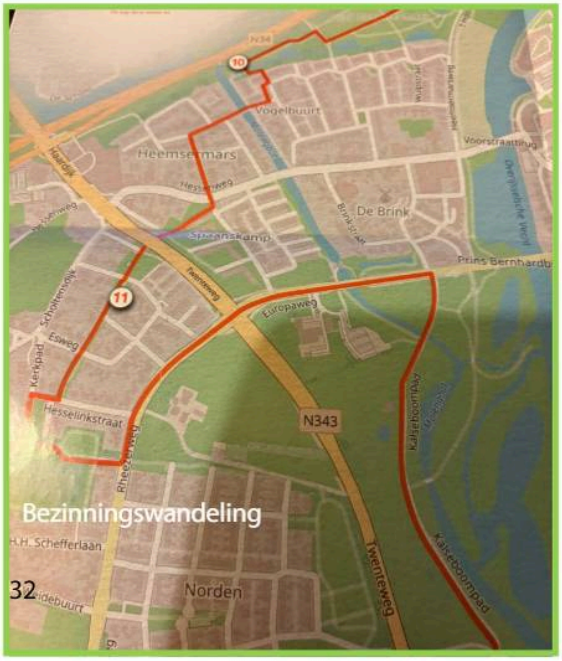
Seniorenmiddag Heemse

Vanmiddag 27 oktober weer een prachtige seniorenmiddag gehad! Ongeveer 60 personen hebben genoten van de Bezinningswandeling! Jan Heuver heette ons welkom en Mar las een bijbelgedeelte. Daarna was het woord aan Jan Kosters ,wat een geweldige stem en een goed verhaal, geweldig! Er was gelegenheid om met elkaar van gedachten te wisselen en daar werd goed gebruik van gemaakt!! Om half 5 ging iedereen voldaan naar huis.

Miny Bril.

Jan Kosters

Uit de AK

Waar staan wij als kerk?

De kerk zoals oudere generaties die nog gekend hebben, is er niet meer. Er is al decennia een gestage krimp gaande. Op het niveau van de plaatselijke gemeente worden de effecten hiervan zichtbaar in ontgroening en vergrijzing, minder vrijwilligers en professionals, financiële tekorten, afstoting van kerkgebouwen en toenemende complexiteit van bestuurlijke vraagstukken versus afnemende bestuurskracht. In juni van dit jaar schreef onze scriba Kees van Ekris hierover een opinieartikel in het Nederlands Dagblad. De samenvatting daarvan was: De Protestantse Kerk in Nederland
verliest al dertig jaar lang ieder jaar zo'n 60.000 leden. Hoe leid je een organisatie als het oude nog trekt, maar het nieuwe nog onbekend is? In de Protestantse Gemeente Hardenberg-Heemse is veel herkenbaar in deze analyse. Maar tegelijkertijd gebeurt er ook veel waar we door bemoedigd worden en er zijn gelukkig nog veel mensen die zich met hart en ziel willen blijven inzetten, elke (zon)dag weer!
In het voorjaar zijn we als gezamenlijke wijkkerkenraden en Algemene Kerkenraad aan het puzzelen geweest over de vraag wat we als gemeente als meerwaarde naast de afzonderlijke wijken zien. Uit die gesprekken kwamen drie kernthema's naar voren:

- Samen vieren en ontmoeten;
- Jeugd en toekomst;
- Anders denken over een vitale gemeente.

Daaruit ontstond het plan om verder uit werken wat ons bestaansrecht betekent: waar staan wij als kerk voor, en wat is onze gezamenlijke bedoeling?
Die vraag gaat verder dan het in stand houden van gebouwen, diensten of bestaande vormen. Waarom zijn wij kerk in Hardenberg en Heemse? Wat betekent ons geloof voor elkaar en voor de samenleving? En waaraan merken mensen, ook buiten de kerk, dat wij er zijn? In een eerder gesprek klonk als mogelijke gezamenlijke bedoeling dat mensen op een ontspannen manier Gods liefde leren kennen en samen het geloof beleven. Dat is een waardevolle aanzet. We willen samen onderzoeken welke woorden en daden daarbij passen.
Dit najaar willen we met mensen uit de verschillende wijken een kartrekkersgroep vormen. Die groep luistert naar de verhalen en vragen uit de gemeente, zoekt naar wat ons verbindt en helpt de gezamenlijke bedoeling helder te verwoorden. We zoeken mensen die graag meedenken, kunnen luisteren en hun eigen wijk kennen. U hoeft geen pasklaar antwoord te hebben. Ook wie vragen heeft bij de toekomst van de kerk, kan een waardevolle bijdrage leveren.
De hoop is dat dit proces ons helpt met vertrouwen de toekomst tegemoet te blijven treden en dat we passende antwoorden vinden voor de kerkelijke organisatie.

Jan te Bokkel,
Scriba AK PG Hardenberg Heemse

Naoberschap

Waar je vroeger voor een helpende hand even snel naar de buren liep, is dat in deze tijd niet meer zo van zelfsprekend. Toch spreekt die onderlinge hulp ons nog steeds aan.
PKN en NKG Marslanden hebben daarom voor de gehele wijk Marslanden (ongeacht lid van een kerk of niet-kerkelijk) een project opgestart, door en voor inwoners van de wijk Marslanden. Met dit project willen wij graag de betrokkenheid in de wijk vergroten. Er zijn veel vrijwilligers actief en daar zijn we heel blij mee. Sommige aanvragen zijn structureel en sommige incidenteel. Denk hier bij aan het houden van gezelschap, het maken van een wandeling , het doen van een boodschap of vervoer ergens naar toe. Ook krijgen we regelmatig een vraag van iemand die problemen heeft met zijn computer of televisie. De hulp is gratis maar eventuele onkosten zijn voor de hulpvragende.
Hebt u voor uw situatie praktische hulp nodig en u denkt dat Marslanden Noaberschap een oplossing kan bieden, neem dan contact op met één van onze coördinatoren via 06 82 78 88 33 of via
info@marslandennoaberschap.nl
Meer informatie:
www.marslandennoaberschap.nl

Jenet Bel

Kerstconcert Zevenmaal: Machet die Tore weit

Op zondag 13 december verzorgt Interkerkelijk koor Zevenmaal uit Hardenberg een sfeervol kerstconcert in de Höftekerk. Onder de titel Machet die Tore weit klinkt prachtige barokke kerstmuziek van G.P. Telemann, F. Durante en J.S. Bach.
Het programma opent met Telemanns Machet die Tore weit, waarin de verwachting van de komst van de Koning centraal staat. Daarna klinkt zijn feestelijke Missa Brevis zum Weihnachtsfest. Met het Magnificat van Durante volgt de lofzang van Maria, vol verwondering en vreugde. Het concert wordt afgesloten met het bekende Jesu, bleibet meine Freude, het slotkoraal uit Bachs cantate Herz und Mund und Tat und Leben (BWV 147). Aan het concert werken mee: Marina Cabau (sopraan), Hannah Tomasini (alt), Dierick Aartsen (tenor) en Michiel Nonhebel (bas). De instrumentale begeleiding wordt verzorgd door Musica Michaelis uit Zwolle. Het geheel staat onder leiding van dirigent Tobias Bethlehem. Een middag waarin verwachting, verwondering en vreugde samenkomen en waarin de muziek ons alvast meeneemt naar Kerst.
Zondag 13 december | 16.00 uur
Höftekerk, Lage Doelen, Hardenberg
Kaarten: € 17,50 in de voorverkoop | € 20,- aan de kerk.

U bent van harte welkom!

Wilma Wendt
(zie ook de poster op de achterijzijde)

Nieuwe jeugdwerkers

Wij gaan voor een kerk waar je jezelf kunt zijn, waar de mensen je kennen, waar je anderen kunt ontmoeten, waar geloof, identiteit en een sterk karakter een plek krijgen en waar jouw ideeën ertoe doen. We gaan voor een gezonde, bijbelse kijk op het leven, in deze (soms ingewikkelde) wereld. Dat gunnen we alle kinderen en jongeren binnen onze gemeente. Daarom zijn wij, Jan en Hester gestart als jeugdwerkers, maar we hebben jou hierbij nodig!

De komende drie maanden gaan we de verschillende wijken in om te ontdekken wat er speelt. Waar worden mensen blij van? Wat gaat er goed en wat zijn de dromen? We vinden het belangrijk om eerst vooral te luisteren. Want wie kan er beter vertellen wat jongeren nodig hebben dan de jongeren zelf? Ook alle vrijwilligers die al met jongeren werken hebben vast ideeën, wensen en ervaringen!

Waarom we het werken
als jeugdwerkers zo waardevol vinden?
We hebben jongeren nodig,
in deze soms dwaze wereld.
Jongeren die weten waar ze voor staan
en waar ze voor gaan.

Na deze eerste periode maken we een plan en gaan we verder aan de slag met ideeën en activiteiten die passen bij wat er leeft. We willen graag dat kinderen en jongeren zich verbonden voelen met God, zich thuis voelen in onze gemeente en weten dat ze erbij horen.

We kijken uit naar mooie ontmoetingen en goede gesprekken. We hebben er zin in en vragen God om Zijn zegen over dit mooie werk!

Groet, Jan Gerrits en Hester op de Haar

Bijbelrooster november/december

Nederlands-Vlaams
Bijbelgenootschap

maandag	9 november	1 Tessalonicenzen 4:13-18	
dinsdag	10 november	Psalm 63	
woensdag	11 november	Matteüs 24:1-14	
donderdag	12 november	Matteüs 24:15-28	
vrijdag	13 november	Matteüs 24:29-42	
zaterdag	14 november	Matteüs 24:43-51	
zondag	15 november	Psalm 109:1-20	
maandag	16 november	Psalm 109:21-31	
dinsdag	17 november	1 Tessalonicenzen 5:1-11	
woensdag	18 november	1 Tessalonicenzen 5:12-28	
donderdag	19 november	Psalm 23	
vrijdag	20 november	Matteüs 25:1-13	
zaterdag	21 november	Matteüs 25:14-30	
zondag	22 november	Matteüs 25:31-46	Eeuwigheidsdag
maandag	23 november	Psalm 147	
dinsdag	24 november	Rechters 10:1-18	
woensdag	25 november	Rechters 11:1-11	
donderdag	26 november	Rechters 11:12-27	
vrijdag	27 november	Rechters 11:28-40	
zaterdag	28 november	Rechters 12:1-15	
zondag	29 november	Psalm 94:1-13	1e advent
maandag	30 november	Psalm 94:14-23	
dinsdag	1 december	Rechters 13:1-7	
woensdag	2 december	Rechters 13:8-25	
donderdag	3 december	Rechters 14:1-9	
vrijdag	4 december	Rechters 14:10-20	
zaterdag	5 december	Rechters 15:1-8	
zondag	6 december	Rechters 15:9-20	2e advent
maandag	7 december	Psalm 80	
dinsdag	8 december	Jesaja 8:23b–9:6	
woensdag	9 december	Jesaja 9:7–10:4	
donderdag	10 december	Jesaja 10:5-19	
vrijdag	11 december	Jesaja 10:20-34	
zaterdag	12 december	Psalm 123	
zondag	13 december	Rechters 16:1-22	3e advent

wijk Centrum

Höftekerk 10.00 uur
15-nov 10:00 Dhr. Martijn van Breden
22-nov 10:00 Ds. Elly Veldman-Potters
29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
6-dec 10:00 Ds. Pieter Noordmans HA
13-dec 10:00 Ds. Hans Schipper, Dalfsen

wijk Radewijk

De Opgang 10.00 uur
8-nov 10:00 Ds. Geralda Rohaan HCM ensemble
15-nov 10:00 Dhr. Bert Broers
22-nov 10:00 Dhr. Bert Broers
29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
6-dec 10:00 Mw. Ellen Kolthof
13-dec 10:00 Ds. Gert Holverda

wijk Heemse

Witte of Lambertuskerk 10.00 uur
8-nov 10:00 Dhr. Martijn van Breden Oogstdienst
15-nov 10:00 Ds. Geralda Rohaan
22-nov 10:00 Dhr. Martijn van Breden
29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
6-dec 10:00 Dhr. Martijn van Breden
13-dec 10:00 Ds. Geralda Rohaan Viering Heilig Avondmaal

wijk Marslanden

De Matrix 9.30 uur
8-nov 09:30 Dhr. Wout Kelder
15-nov 09:30 Ds. Piet Langbroek
22-nov 09:30 Ds. Yvonne van Benthem
29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
6-dec 09:30 Ds. Yvonne van Benthem
13-dec 09:30 Ds. Frans Schipper

wijk Baalderveld

De Beek 10.00 uur
22-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
6-dec 10:00 Ds. Piet Langbroek
13-dec 10:00 Mw. Ellen Kolthof
Adventszangdienst

wijk Baalder

De Kamp 10.00 uur
8-nov 10:00 Dhr. Egbert Jan Haselhorst, Den Ham
22-nov 10:00 Mw. Ellen Kolthof
29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
13-dec 10:00 dhr. Bert Broers

PGHH

Oostloorn 11.00 uur
29-nov PGHH voorganger: Jan Timmer
13-dec PGHH voorganger: Ds. E. Veldman

PGHH

29-nov 10:00 Ds. Piet Langbroek
Ontmoetingszondag Höftekerk
5e zo/mnd

Moderne Iconen van Andrej Andruchov: een blik in de eeuwigheid

Religie en beeld zijn eigenlijk al vanaf zeer oude tijden met elkaar verbonden, evenals muziek, dans en poëzie. Mensen voelden de aanwezigheid van 'iets' dat boven hen stond, hen beschermde maar ook kon bestraffen en het was zaak om een goede relatie met die hogere macht te onderhouden, onder andere door middel van creatieve uitingen en eerbewijzen. In het Oude Testament komen we mannen tegen die op goede voet stonden met Jahweh; af en toe werd er zelfs onderhandeld. Een do ut des: wanneer Gij iets goeds voor mij doet doe ik iets terug. Ook in de Middeleeuwen was het gebruikelijk dat een koning of hertog deze belofte deed in tijden van strijd, en hieraan hebben we een aantal fraaie kloosters en kerken te danken.

Van de prehistorie naar vandaag is een lange weg, en een interessante. Men richtte enorme stenen op, vereerde bepaalde bomen en bouwde gewijde hallen als centrum van samenkomst en aanbidding. Het is overigens een misvatting dat heilige stenen en bomen als zodanig werden aanbeden; het was de geest van een betreffende godheid die verondersteld werd daar te verblijven, tot wie de gebeden werden gericht. In oude culturen nam soms een koning als hogepriester de rol van een godheid aan tijdens een ceremonie waarbij niet zelden het meest waardevolle aan de god werd gegeven: mensenlevens. Maar laten we ons hier verder bepalen tot de iconen.

Afbeeldingen van (een) god zijn niet in elke religie toegestaan, maar in het Christendom wel. Naast de Schepper en Jezus komt uiteraard Maria veel voor, en daarnaast verschillende heiligen die zijn te herkennen aan specifieke attributen. Vanaf de 5e eeuw ontstaat er een standaardisering in de afbeeldingen, vooral in Oost Europa na de splitsing van het Romeinse Rijk. Hier ontstonden, via de Egyptische mummie- of Fayoemportretten uit de eerste eeuwen van onze jaartelling, in Griekenland en Byzantium wat we nu 'iconen' noemen. Afbeeldingen van heiligen die strak voor zich uit kijken, als het ware door de beschouwer heen, waardoor er een serene rust van uitgaat. Het is niet zo dat de icoon zelf wordt aanbeden; eigenlijk is het een venster naar het hogere, de hemel zo u wilt. De iconen werden (en worden) op een strikt traditionele manier gemaakt, met name in kloosters. Het is dan ook eerder een geïnspireerd en edel ambacht dan kunst in de huidige betekenis, en hoe mooi ook, voor een hedendaagse beeldend kunstenaar biedt dit te weinig vrijheid.

De iconen van Andruchov zijn een persoonlijke impressie van de geliefde heiligen, hij gebruikt de orthodoxe beeldtaal maar heeft daar wel zijn eigen stijl in ontwikkeld, vandaar de benaming Modern. De afgebeelde heilige lijkt soms dwars door de rafels van de tijd te kijken; het verleden overbruggend maar met dezelfde zeggingskracht als eeuwen geleden.

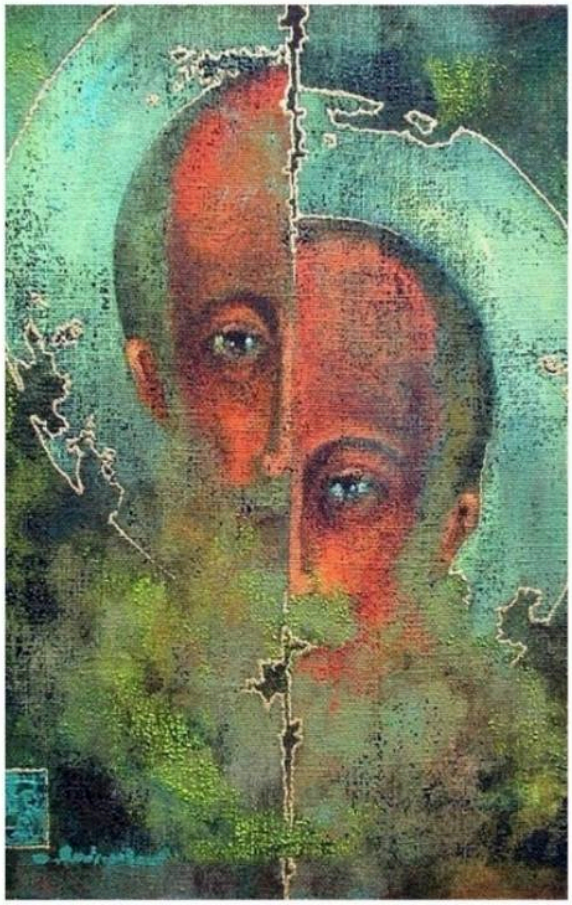
Sinds 2000 woont en werkt Andrej in Hardenberg, hij heeft de afgelopen jaren regelmatig geëxposeerd in binnen- en buitenland en zijn schilderijen vonden een weg naar veel liefhebbers. Zijn werk bevindt zich ook in de Kunstuitleen van HardenbergArt.

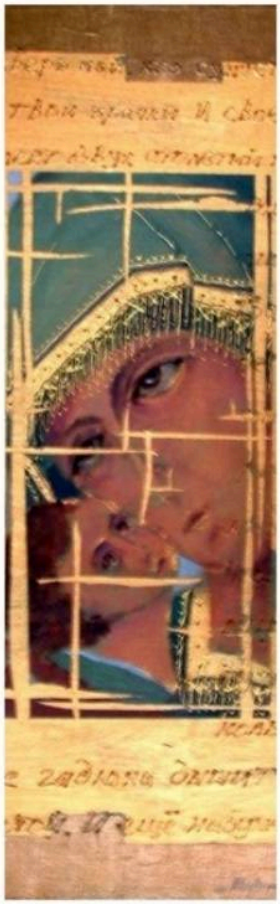
Moderne Iconen van Andrej Andruchov

Een blik in de eeuwigheid

Expositie

Vanaf 14 november tot 22 januari

Lage Doelen 5

Hardenberg

DE HOF
Huis van verbinding

Collecten

Datum	Omschrijving	Totaal
06-09-2026	Stichting Sien	€ 900,85
	Eigen Kerk	€ 658,95
	Oostloorn - Vrienden van de Saxenburg Groep	€ 87,65
12-09-2026	Samen Zingen - Doel: Het Vechtdalhuis Hardenberg	€ 420,07
13-09-2026	Kerk in Actie – Werelddiaconaat Oekraïne	€ 1.365,74
	Eigen Kerk bestemming: Eigen Jeugdwerk	€ 631,54
	Oostloorn - Diaconaal doel dichtbij (Voedselbank)	€ 90,70
20-09-2026	Kerk in actie – Werelddiaconaat Midden-Oosten	€ 1.089,20
	Eigen Kerk	€ 650,37
	Oostloorn - Stg. The Home of Hope & Dreams	€ 84,40
27-09-2026	Noaber Hardenberg	€ 1.249,66
	Eigen Kerk	€ 709,43
	Noaber Hardenberg (Opbrengst SIEN-dienst)	€ 58,00
	Oostloorn - De Brug Cambodja	€ 73,45
	Open Kerk samenzang - Doel: St.Vrienden Baalderborg Groep	€ 580,61
	Totaal	**€ 8.650,62**

Giften

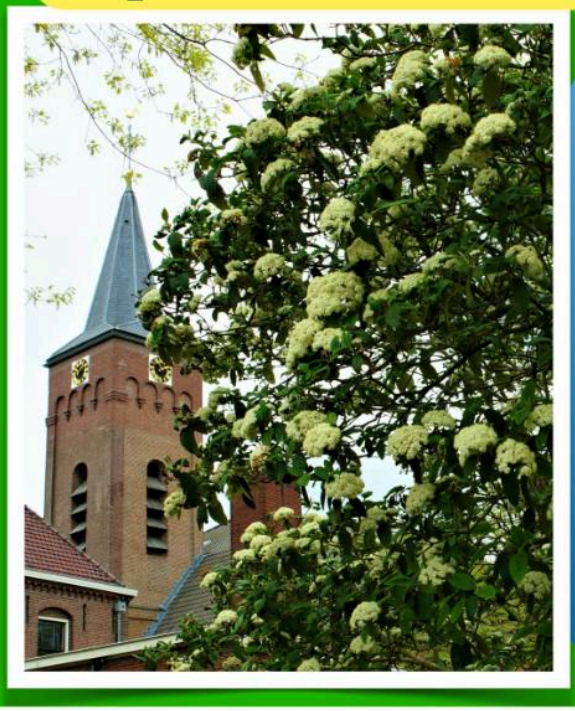
Ontvangen giften t/m 26 oktober 2026

Ontvangen via:	Bestemming	Bedrag
Mevrouw W. Bult-Gelling	Wijkfonds Heemse	€ 20,00
De heer G.J. Ramaker	Wijkfonds Radewijk	€ 10,00
Mevrouw G. Reins	Wijkfonds Radewijk	€ 10,00
Diny Pullen	Wijkfonds Heemse	€ 20,00
Gerrie Pullen	Gift voor de Kerk	€ 20,00
Geke Koopman	Wijkfonds Centrum	€ 40,00
Mevrouw R.J.E. van Beest-Hutten	Wijkfonds Centrum	€ 10,00
Anoniem	Voor wijkgemeente Centrum	€ 30,00
Ina Heuver	Voor de Kerk	€ 10,00
	Totaal:	**€ 170,00**

Als kerkelijke gemeente zijn we dankbaar voor de ontvangen giften. Hiermee kunnen we invulling geven aan ons gemeentezijn, zowel op wijkniveau als ook voor onze verre naaste.

Open Kerk samenzang

Stephanuskerk

Thema:

"Eeuwigheid"

Zondag 15 november
2026 om 19:00 uur

Collecte: "Stichting Bolji zivot"

Frank Kaman (orgel)

Iedereen van harte welkom

Begroting 2027

Toelichting op de goedgekeurde begroting 2027

De (verkorte) begroting voor 2027 (met de vergelijkende cijfers uit de begroting 2026) ziet er als volgt uit:

Staat van baten en lasten			
	Verschil begroting	**Begroting**	**Begroting**
	2027 - 2026	**2027**	**2026**
Opbrengsten en Baten			
Opbrengsten onroerende zaken	15.400	186.500	171.100
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	500	24.500	24.000
Opbrengsten levend geld	-12.500	843.500	856.000
Totaal baten A	**3.400**	**1.054.500**	**1.051.100**
Uitgaven en Kosten			
Kosten kerkelijke gebouwen exclusief afschrijvingen	-1.700	87.800	89.500
Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	-500	31.500	32.000
Afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.	2.000	14.000	12.000
Pastoraat resp. diaconaal pastoraat	-5.300	601.600	606.900
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	2.500	37.500	35.000
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	9.000	69.000	60.000
Salarissen en vergoedingen	16.900	191.500	174.600
Kosten beheer, administratie en archief	-4.000	43.500	47.500
Rentelasten/bankkosten	-500	2.500	3.000
Totaal lasten A	**18.400**	**1.078.900**	**1.060.500**
Operationeel resultaat (A)	**-15.000**	**-24.400**	**-9.400**
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Incidentele baten en lasten (B)	0	**0**	**0**
	0		
Resultaat verslagjaar (A+B)	**-15.000**	**-24.400**	**-9.400**

Ten opzichte van de begroting 2026 is het verwachte resultaat 15.000 euro lager en laat een tekort zien van 24.400 euro.

Bij een aantal posten in deze begroting wordt een toelichting gegeven. Wanneer er gemeenteleden zijn die een uitgebreidere toelichting willen, dan wel vragen hebben over de begroting, dan kan er contact opgenomen worden met de penningmeester, Henk Dogger (penningmeester.cvk@pkn-hardenberg-heemse.nl).

Opbrengsten onroerende zaken

Hieronder vallen de opbrengsten van de verhuur van de kerken en kerkelijke gebouwen, maar het grootste deel komt uit de verhuur van de gebouwen die we niet zelf gebruiken. Denk aan de Oude Kosterij en de voormalige pastorieën in Heemse en het gebouw Het Hoge Doel in Hardenberg. Voor 2027 worden hogere inkomsten verwacht; het effect van inzet op extra verhuur van zowel de aangepaste 'de Hof' in Hardenberg als 'de Aerninckhoff en de Witte of Lambertuskerk in Heemse wordt zichtbaar.

Begroting 2027

Opbrengsten levend geld.

Dit bestaat uit de volgende rubrieken:

Opbrengsten levend geld	2.027	2026
Vrijwillige bijdragen	747.000	770.000
Collecten in kerkdiensten	27.500	25.000
Giften	3.500	3.500
Kerkblad		0
Solidariteitskas	38.000	32.500
Inkomsten herdenkingsdiensten	7.500	7.500
Overige opbrengsten levend geld	20.000	17.500
	843.500	**856.000**

Voor 2026 is de verwachting dat de opbrengst vrijwillige bijdragen 770.000 euro zal zijn. Het is een verwachting aan de bovenkant. Anders gezegd, op basis van de huidige ontvangen bedragen zal het nog best een hele opgave worden om dit bedrag binnen te krijgen. Voor 2027 wordt op basis van het aantal actieve leden en de huidige toezegging voorlopig uitgegaan van **747.000**. We hopen natuurlijk dat actie Kerkbalans 2027 zal leiden tot een hogere toezegging.

De collecteopbrengsten in de eerste maanden van 2026 liggen wat hoger dan verwacht. Voor 2027 wordt vooralsnog uitgegaan dat de trend van 2026 zich ook voortzet en daarom het verwachte bedrag aan collecten van **27.500**

De oproep om de bijdrage aan de solidariteitskas te verhogen (in verband met de hogere verplichte afdracht, zie ook hierna) heeft in 2026 tot een verhoging geleid. We hopen dat die verhoging ook in 2027 in stand zal blijven. In 2026 was nog de oude afdracht begroot, omdat bij het opstellen van de begroting de nieuwe bedragen nog niet bekend waren.

Kosten gebouwen

In de exploitatie is geen rekening meer gehouden met kosten voor de Stephanuskerk. De verwachting is dat de Stephanuskerk in 2027 verkocht kan worden. De in 2027 nog te maken kosten zullen verrekend worden met de verwachte opbrengst. Die opbrengst is nog niet in de begroting opgenomen.

In verband met wijzigingen (verlaging van de vergoedingen) in het terugleveren van energie (elektra) zullen de energiekosten gaan stijgen.

Kosten Pastoraat.

De kosten pastoraat bestaan uit de salariskosten van kerkelijk werkers en de kosten voor gastpredikanten alsmede de verplichte afdracht aan PKN Nederland voor de aan ons verbonden predikanten. Hun 'traktementen' worden vanuit PKN Nederland betaald. In totaal gaat het bij kosten pastoraat om een bedrag van 601.600 euro.

Daarbij is rekening gehouden met de invulling van de vacature centrum voor 0,8 fte (besluit AK juni 2026).

Dat de kosten voor Pastoraat in totaal iets lager uitvallen dan de begroting van 2026 (voordeel) heeft te maken met enerzijds een lichte daling van de bezetting kerkelijk

werkers en predikanten (voordeel) en anderzijds met een toename van de salariskosten en afdrachten (nadeel).

Een bijzondere post die ook onder pastoraat valt zijn de (tijdelijke) kosten voor de twee recent gestarte jongerenwerkers. De kosten hiervan zijn niet afzonderlijk in de begroting opgenomen omdat hiervoor een aparte reserve is (gevormd bij de verkoop van de Hessenwegkerk). De jaarlijkse kosten komen ten laste van deze reserve en zullen bij de jaarrekening verantwoord worden.

Kosten salarissen en vergoedingen (overige medewerkers)
Hieronder vallen de kosten voor het overig personeel, als kerkelijk bureau, administratie, kosters en medewerkers Hier is rekening gehouden met de verwachte salarisontwikkelingen en een kleine uitbreiding van het aantal uren binnen de medewerkers. Noodzakelijk ivm hogere bezettingen van de Hof.

Verplichtingen / bijdragen aan andere organen
Die bestaan uit de afdracht voor het zogenaamde kerkrentmeesterlijk quotum en de afdracht voor de solidariteitskas. De verplichte afdracht voor de solidariteitskas is verhoogd, omdat we ipv 5 euro 7,50 euro per gemeentelid af moeten dragen.

Actie Kerkbalans 2027

In september heeft het College van Kerkrentmeesters de begroting 2027 opgesteld. In de vergadering van eind september heeft de Algemene Kerkenraad deze goedgekeurd. Elders in dit nummer een artikel daarover met de cijfers van de begroting. Nu een toelichting op de komende actie Kerkbalans 2027. En een vraag aan u als gemeentelid.

De begroting 2027 laat een tekort zien van € 24.400. Daarom is er straks in januari weer Actie Kerkbalans ! De voorbereidingen voor deze actie die van I6 tot30 januari wordt gehouden zijn in volle gang. De wijkcontactpersonen zijn benaderd en worden geïnformeerd. Brieven met de uitnodiging om mee te gaan doen worden opgesteld. Het kerkelijk bureau sorteert alles per wijk en zal ook aan de gemeenteleden die hebben aangegeven voor Actie Kerkbalans digitaal benaderd te willen worden een mail gaan sturen. Al het door de vrijwilligers rond te brengen materiaal moet gedrukt en gesorteerd worden en in de enveloppen gestopt worden. Ook zal in de kerkdiensten van januari aandacht gevraagd worden voor deze jaarlijkse actie.

Waarom is Actie Kerkbalans zo belangrijk. Als kerk zijn we voor het grootste deel van onze inkomsten afhankelijk van de bijdragen van de leden. Daarin verschillen we eigenlijk niet van sportverenigingen of andere organisaties met leden. Groot verschil is wel dat bij die verenigingen jaarlijks de contributie wordt vastgesteld. Wanneer de kosten stijgen (en dat is nu eenmaal jaarlijks het geval, soms weinig, soms veel) moeten de contributies verhoogd worden. Soms met 5 % of met een maandelijkse verhoging van 3 euro. Natuurlijk proberen de verenigingen de kostenstijgingen te beperken om daarmee de contributieverhogingen ook te beperken. Voor ons als kerkgemeenschap is dat niet anders. Ook Wij proberen de kosten te beperken. Maar toch lukt het niet om voor 2026 een sluitende begroting op te stellen. Anders dan bij verenigingen kunnen wij niet uw vrijwillige bijdragen verhogen alsof het de contributie is. We zijn afhankelijk van de bereidheid van onze leden om zelf te bepalen hoeveel zij hun jaarlijkse bijdrage willen of kunnen verhogen. Bij Actie Kerkbalans roepen we alle leden op om voor het komende jaar hun bijdrage opnieuw vast te stellen. En we hopen natuurlijk dat u mogelijkheden heeft om uw bijdrage te verhogen. Zodat we het tekort op de begroting kunnen oplossen en door kunnen gaan met alle kerkelijke activiteiten.

Mogen we als College van Kerkrentmeesters ook bij Actie Kerkbalans 2027 weer rekenen op uw verantwoordelijkheid en betrokkenheid? Alvast bedankt daarvoor !

In de inleiding schreef ik ook al dat ik nog een vraag voor u heb. Actie kerkbalans vraagt veel van de medewerkers en vele vrijwilligers. Dat kan eenvoudiger, bijvoorbeeld omdat u uw toezegging niet meer op papier wilt ontvangen, maar digitaal via de mail. Wanneer u dat wilt, geef dat dan via een mailtje door aan het kerkelijk bureau (kerkelijkbureau@pkn-hardenberg-heemse.nl). U kunt dan uw bijdrage eenvoudig digitaal doen door op de site naar de link van actie kerkbalans 2027 te gaan. Op dit moment staat daar nog de link van kerkbalans 2026, maar die zal binnenkort aangepast worden.

Namens het CvK, Henk Dogger, penningmeester.

contactgegevens & colofon

Kerkelijk Bureau

Het kerkelijk bureau (in De Hof) is geopend elke maandagmorgen van 10.00-12.00 uur. U kunt er terecht met uw vragen of aankoop van collectemunten. We zijn dan ook telefonisch bereikbaar. Nieuw is dat we voortaan ook telefonisch bereikbaar zijn buiten de openstellingsuren. U krijgt de gelegenheid uw boodschap of vraag in te spreken en wij nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op. Voortaan zijn we dus 7 dagen 24 uur telefonisch bereikbaar op ons nieuwe telefoonnummer 0523 680833. Uiteraard kunt u ons ook altijd mailen via **kerkelijkbureau@pkn-hardenberg-heemse.nl.**

Rekeningnummer:

NL56 RABO 0373721617 voor vaste vrijwillige bijdragen, giften en abonnementen Kerkklank

Colofon:

Inleveren kopij voor de "Kerkklank" van december/januari ***uiterlijk maandag 30 november 2026.*** Kopij bij voorkeur inleveren per e-mail. Het adres is: **kerkklankhardenbergheemse@gmail.com**

De redactie bestaat uit:

Hoofdredacteur:

Ds. Piet Langbroek

Opmaakredacteur:

vacature

Redactieleden:

Ineke Reiling-Muller, Rheezerveenseweg 37, tel. 638202
Rezina Ramaker-Brinks, Radewijkerweg 43a, tel. 216237
Albert Veldhuizen, Havenweg 56, tel. 06-24835615
Inez Pot-Zemmelink.

Nog geen abonnement op Kerkklank? Stuur een email naar het Kerkelijk Bureau voor een papieren versie (€ 20,00) en/of een digitale versie (gratis).

Kerkklank is het kerkblad van de PGHH. Men kan zich abonneren op een gedrukt exemplaar via het kerkelijk bureau (**kerkelijkbureau@pkn-hardenberg-heemse.nl**). Daarnaast is Kerkklank te downloaden via de scipio app en de website www.pknhardenbergheemse.nl Kerkklank is dus een openbaar medium. Het is goed dat u daar rekening mee houdt als u iets ter publicatie aanbiedt. Vermeld niet meer gegevens dan u wenselijk vindt, bijv. alleen naam en functie.

De Opgang Radewijk
Radewijkerweg 31
7791 RJ Radewijk
0523-216490
vrijw.koster: Mw. H.Broekroelofs
0523-216632
broekroelofs4@kpnplanet.nl

Höftekerk/ De Hof
Lage Doelen 3
7772 BL Hardenberg
0523-261554 koster: Jan Halink
06-57875941
beheerder.centrum@pkn-hardenberg-heemse.nl

Stephanuskerk
Voorstraat 36
7772 AD Hardenberg
0523-265240 koster: Jan Halink
06-57875941
beheerder.centrum@pkn-hardenberg-heemse.nl

Witte of Lambertuskerk/ De Aerninckhoff
Scholtensdijk 24
7771 CV Hardenberg
coördinator: Marco Kappert
06-57407972 email:
beheerder.heemse@pkn-hardenberg-heemse

Oostloorn
J.V.J. van Speykstraat 14
7772 ZC Hardenberg
0523- 277300

De Kamp
Dr. Albert Schweitzerlaan 1
7772 EC Hardenberg
0523-262597
beheerder: Rick van Duren
06-20621620

De Beek
Hondsdraf 38
7772 LX Hardenberg

De Matrix
Erve Odinck 5-77
7773 DE Hardenberg

Vertrouwenspersonen
Mw.Neeltje Jonkers-Salomons
tel.06-10703656 email:
njonkers@planet.nl
Dhr. Theo Oldehinkel
tel.06-83700328 email:
theo.oldehinkel@gmail.com

INTERKERKELIJK KOOR
Zevenmaal
KERSTCONCERT
Machet die Tore weit
Barokke klanken voor Kerst
Met werken van
Bach, Durante
en Telemann
Solisten:
Sopraan Marina Cabau
Alt Hannah Tomasini
Tenor Dierick Aartsen
Bas Michiel Nonhebel
M.m.v. Musica Michaelis
uit Zwolle
Voorverkoop € 17,50
Entree € 20,-
Zondag 13-12
om 16.00 uur
Dirigent:
Tobias Bethlehem
Höftekerk
LAGE DOELEN 3
HARDENBERG